

GODIŠNJE IZVJEŠĆE AMIBIDEKSTER KLUBA ZA 2022. GODINU

Ambidekster klub je korisnik institucionalne podrške
Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za
stabilizaciju i/ili razvoj udruge 2020-2021-2022.
godine.

Travanj, 2023.

Financijski
podržava

Nacionalna
zaklada za
razvoj
civilnoga
društva

SADRŽAJ

1. Djelovanje Ambidekster kluba u 2022. godini	3
2. Pregled ostvarenih financijskih podrški u 2022. godini	5
3. Partnerski projekti u 2022. godini	8
4. Savjetovanišna podrška djeci, mladima i njihovim obiteljima	9
5. Psihosocijalna podrška obiteljima u riziku kroz mobilne timove i posjete domovima obiteljima	17
6. Rad s mladima i volontiranje	23
7. Financijski izvještaj za 2022. godinu	31

1. Djelovanje Ambidekster kluba u 2022. godini

Ambidekster klub je udruga koja je započela svoje djelovanje 2003. godine provodeći programe neformalnog obrazovanja i pružanja podrške u socijalnom uključivanju. Ambidekster klub osnivač je savjetovaništa- u zagrebačkoj Dubravi gdje djeluje Savjetovanište za djecu, mlade i obitelj „SPIRIT“. Ambidekster klub je nastao kao volonterska organizacija mladih stručnjaka usmjerenih pružanju stručne podrške i pomoći osobama u riziku od socijalnog isključivanja. Od 2013. godine u Ambidekster klubu zaposlen je multidisciplinarni tim stručnjaka, uglavnom soc.pedagoga, psihologa i socijalnih radnika, koji razvija i pruža alternativne i inovativne socijalne usluge te razvija programe neformalne edukacije za djecu, mlade i odrasle.

Od početka djelovanja djelovanja Ambidekster klub pridonosi socijalnom uključivanju i podizanju kvalitete života pojedinaca i skupina, posebice osobama izloženih visokom riziku od socijalnog isključivanja, kao što su mladi i odrasli s problemima u ponašanju, počinitelji kaznenih djela i prekršaja, obitelji u riziku, te NEET populacija mladih. Ambidekster klub godišnje provodi u prosjeku osam programa/projekata te uključuje korisnike i volontere sukladno strateškom planu i ciljevima Udruge, a u partnerstvu, sektorskoj i međusektorskoj suradnji s brojnim ustanovama i organizacijama iz Hrvatske i Europske Unije. Uz suradnju s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, suradnje su ostvarene i sa Studijskim centrom socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu kao i s različitim znanstvenicima i znanstvenicima s drugih visoko obrazovnih ustanova.

Zbog angažmana u širenju dobrih praksi u pružanju socijalnih usluga, već niz godina strateški partneri Ambidekster kluba su uz udruge i centri za socijalnu skrb, odgojno-obrazovne i druge ustanove te jedinice lokalne samouprave.

Aktivnosti udruge doprinose socijalnom uključivanju i podizanju kvalitete života pojedinaca i skupina, posebice skupinama djece i mladih izloženih riziku od socijalnog isključivanja, kao što su mladi s teškoćama u učenju i problemima u ponašanju, osobe u sukobu sa zakonom, osobe kojima je potrebna podrška zbog iskustva nasilja i isključivanja te druge ranjive skupine djece, mladih i odraslih. Uz zaposlene stručnjakinje iz stručnjake psihologe, socijalne radnice i socijalne pedagoginje u svoj radu uključujemo volonterke terapeute u pružanje usluga savjetovanja te volonterke i volontere studente u socijalno mentorstvo i rad s djecom i mladima na učenju i razvoju životnih vještina.

Misija

Graditi solidarno, uključivo i pravedno društvo koje omogućuje razvoj potencijala i kvalitetan život ljudi i zajednica u riziku od socijalne isključenosti.

Vizija

Društvo angažiranih i solidarnih ljudi koji koriste svoje potencijale za dobrobit pojedinaca i zajednica.

Istaknuta djelovanja Ambidekster kluba

- Rad s mladima, osobito mladim studentima i studenticama te drugim volonterkama i volonterima na jačanju njihovih osobnih i socijalnih te građanskih kompetencija.
- Rad s djecom i mladima iz ranjivih skupina u riziku od socijalne isključenosti (mladi s teškoćama u učenju i ponašanju, mlade Romkinje i Romi, mladi koji su se susreli s nasiljem te koji su u sukobu sa zakonom) na zdravom razvoju, razvoju kompetencija i potencijala. Podrška mladima s problemima u ponašanju u boljem socijalnom uključivanju i funkcioniranju.
- Djelovanje mobilnih timova za podršku obiteljima u riziku, koje žive u siromaštvu i onima koje se susreću s preprekama u socijalnom uključivanju.
- Razvoj *Evidence based* projekata/programa: Rezultati vanjskih evaluacija ukazuju na visoku uspješnost u implementaciji inovativnih projekata/programa uz korištenje suvremenih koncepata i metoda rada.

Verificirani programi od strane Agencije za obrazovanje s preporukom Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta za njihovo provođenje u školama:

- „**Najjači stav**“ (2016)- projekt usmjeren selektivnoj i indiciranoj prevenciji ovisnosti u mladih
- „**KIM**“ (2014/2015)- kultura izgradnje mira i promicanje nenasilnog ponašanja u mladih
- „**Moj zdravi stil**“ (2013)- radnice zdravstvenog i građanskog odgoja za srednjoškolce
- „**Zaštita mladih od socijalnopatoloških pojava**“ (2012)- radionice zdravstvenog i građanskog odgoja za srednjoškolce.

Uspjesi Ambidekster kluba u 2022. godini

Ambidekster klub je posvećen radu s mladima, podršci volontiranju mladih za mlade, psihosocijalnoj i socioedukativnoj podršci s mladima, preventivnom radu kao i podršci mladima s problemima u ponašanju u boljem socijalnom uključivanju i funkcioniranju.

- Preko **2500** izravnih korisnika obrazovnih, socijalnih i aktivnosti podrške i to: **900** djece **1000** mladih do 30. godine života i **600** odraslih.
- Multidisciplinarni tim od **7** zaposlenih stručnjaka (dvije psihologinje, dvije socijalne pedagoginje i dvoje socijalnih radnika te voditeljica financija).
- Suradnja s preko **40** organizacija i institucija.
- **66** volontera ostvarilo je **2056** sati volontiranja.

Uspjesi Ambidekster kluba u 2022. godini

Ambideksterovci su ponosni na uključivanje preko 2500 izravnih korisnika u programe i projekte neformalnog obrazovanja i socijalne podrške. Ambidekster klub se ponosi svojim aktivnostima rada s djecom i mladima, a osobito programima kroz koje mladi volonteri rade s mladima i osiguravaju im podršku.

Najveći broj korisnika su mladi od 15. do 30. godina te djeca u dobi do 14 godine života te njihovi roditelji.

2. Pregled ostvarenih financijskih podrški u 2022. godini

Ambidekster klub je tijekom 2022. godine prijavio 14 projektnih prijedloga kao nositelj od čega je dobivena financijska podrška za 9 projekata. Dodatno, Ambidekster klub je partner na dva projekta iz Europskog socijalnog fonda.

Donator	Partneri	Naziv projekta	Trajanje projekta	Iznos
Grad Zagreb	Centar za socijalnu skrb Zagreb Peščenica OŠ Vukomerec OŠ Žitnjak OŠ F.K. Frankopana	"Društveno uključena romska zajednica-pravednije i solidarnije društvo"	01.01.2022. - 31.12.2022.	60.000,00 kn / 7.963,37 €
Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike	Centar za socijalnu skrb Zagreb Peščenica OŠ Vukomerec OŠ Žitnjak	"Društveno uključena romska zajednica na području zagrebačke Peščenice"	01.12.2021. - 30.11.2023.	380.000,00 kn ukupno, odnosno godišnje 190.000,00 kn / 25.227,33 € (po godini)
Grad Zagreb	Javni natječaj za financiranje programa i projekata udruga iz područja prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i mladeži iz Proračuna Grada Zagreba za 2022.	„Klikni za nenasilje! Angažiraj se za sigurnost!“	01.01.2022. - 31.12.2022. (Aneksom produženo do 31.03.2023.)	69.650,00 kn / 9.244,14€
Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike	Grad ZagrebCentar za socijalnu skrb ZagrebCentra za socijalnu skrb ZelinaCentra za socijalnu skrb Velika GoricaUdruga IRIS Bjelovar	Savjetovalište „Klikni za sigurnost“	01.01.2022. - 31.12.2022.	150.000,00 kn
Ministarstvo zdravstva	OŠ Luka Sesvete, OŠ Čučerje, Suncokret OLJIN	Moj zdravi stil	01.09.2022. - 31.08.2025.	249.060,00 kn / 33.055,94 € (po godini)
Ministarstvo zdravstva	Upravna škola ZagrebStrojarsko-tehnička škola Agronomska škola Zagreb	Najjači stav	20.12.2021. - 20.12.2022.	245.000,00 kn

Donator	Partneri	Naziv projekta	Trajanje projekta	Iznos
Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike	Centar za socijalnu skrb Gospić Likovna udruga LIKA Centar za socijalnu skrb Zagreb Centar za socijalnu skrb Bol Srednja škola Bol	Sunčana strana ulice	01.06.2020. - 31.05.2023.	540.000,00 kn (180.000,00 kn / 23.890,11€ (po godini)
Ministarstvo zdravstva	Suncokret OLJIN, Centar za pružanje usluga u zajednici Izvor Selce, OŠ Mate Lovraka	Umreženi za zdravlje i otpornost (trogodišnji)	01.09.2022. - 31.08.2025.	102.000,00 kn / 13.537,73 € (po godini)
Središnji državni ured za demografiju i mlade	Poziv za prijavu projekata udruga usmjerenih podršci roditeljstvu za 2022. godinu	Moj tata i ja	12 mjeseci (od 1.9.2022.)	85.000,00 kn / 11.281,44 €
Ministarstvo znanosti i obrazovanja	OŠ Luka Sesvetel Industrijsko-strojarska škola zagreb Općina Selca OŠ Selca	Zavrti promjenu - kreativne inicijative mladih	08.11.2021. - 31.08.2022.	80.200,00 kn
Ministarstvo znanosti i obrazovanja		Kreativne inicijative za školu otvorenu zajednici	01.09.2022. - 31.08.2023.	89.986,67 kn / 11.943,28 €
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike/Grad Zagreb	Humanitarna akcija	"Zajedno za dječje osmijehe"	2,5 mjeseci	Prikupljanje donacija
Ministarstvo pravosuđa i uprave	HDSOR	Stručna supervizija službenika zatvorskog sustava RH i službenika u probaciji	21.05.2021. – 21.05.2022.	360.000,00 kn
Ministarstvo pravosuđa i uprave	Vanjski suradnici	Trening za primjenu participativnih metoda i pristupa u stručnom radu probacijske službe RH	21.05.2021. – 21.05.2022.	270.000,00 kn

Donator	Partneri	Naziv projekta	Trajanje projekta	Iznos
Erasmus	DrONEPaRiter NDC Osijek	Građanskim odgojem do jednakopravnog, solidarnog i uključivog društva! Participacija mladih i dijalog s mladima o globalnom građanskom obrazovanju usmjerenom na jednakopravnost, uključivost i solidarnost	18 mjeseci	43.560,00 €
ESF	NDC OsijekParRiterLORIS OS RijekaKS Petrinja	SPONA – Solidarno u podršci mladima u riziku od siromaštva, socijalne isključenosti i nasilja te mladima u kriznim situacijama	14 mjeseci	64.714,30 EUR499.037,62 kn
Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	Podrška za organizacijki rad	Institucional na podrška	2022.	186.040,00 kn / 24691.75 €

3. Partnerski projekti u 2023.

Donator	Nositelj	Naziv projekta	Trajanje projekta	Ukupna vrijednost
ESF	Udruga Zamisli	Mreža za aktivaciju mladih	01.01.2022. - 31.12.2022.	3.564.946,59 HRK
ESF	Udruga EMA - Prostor Emancipacije	Umreženi u krizi	23. 12. 2021. - 22. 12. 2022.	383 355,18 HRK

4. Savjetovališna podrška djeci, mladima i njihovim obiteljima

Ambidekster klub je osnovao i vodi Savjetovalište za djecu, mlade i obitelj „SPIRIT“ u zagrebačkoj Dubravi kroz koje provodi sveobuhvatne preventivne i tretmanske programe temeljene na procjeni potreba i rizika u lokalnim zajednicama, a slijedom znanstvenih istraživanja koje provodi u suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom te slijedom outreach istraživanja koje su provele volonterke i volonteri Ambidekster kluba.

Ambidekster klub kontinuirano evaluira i unapređuje projekte i programe koje provodi te je prema rezultatima evaluacija prepoznatljiv po zadovoljstvu korisnika - djece, mladih i obitelji. Ambidekster klub prepoznat je kao organizacija koja kontinuirano pridonosi prevenciji izdvajanja mladih s poremećajima u ponašanju iz obiteljskog okruženja i djelotvornijoj provedbi izvaninstitucionalnih mjera i intervencija namijenjenih djeci, mladima i obitelji (Socijalni plan Grada Zagreba 2014-2020).

Mladima i njihovim obiteljima pruža se sveobuhvatna psihosocijalna podrška u partnerstvu s centrima za socijalnu skrb, odgojno-obrazovnim i drugim ustanovama te drugim organizacijama civilnog društva. Sveobuhvatni način provođenja usluge uključuje kreiranje individualiziranog programa rada s korisnicima te dizajniranje (“tailor made”) usluge/psihosocijalnog tretmana prema potrebama svakog korisnika (individualno savjetovanje i individualni socijalno pedagoški stručni rad kao i grupno savjetovanje i edukacija).

Savjetovalište - Klikni za sigurnost

Opći cilj projekta „**Savjetovalište - Klikni za sigurnost**“ je osigurati sveobuhvatnu pomoć i podršku žrtvama nasilja u obitelji putem pružanja integrirane socijalne usluge. Projekt je trajao od 01.01.2022. do 31.12.2022. uz financijsku podršku Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Navedeni opći cilj nastojao se postići preko ostvarivanja pet specifičnih ciljeva projekta, odnosno provedbom brojnih aktivnosti u tu svrhu. Važno je konstatirati kako su svi specifični ciljevi ostvareni. Pri tome su svi ciljevi u potpunosti ostvareni, odnosno realizirane aktivnosti su, bilo po broju korisnika ili usluga, (uvelike) brojnije od planiranih.

1 Prvi cilj, osnažiti žrtve obiteljskog nasilja za rješavanje problema i kriza te uspješno svakodnevno funkcioniranje putem pružanja sveobuhvatne i integrirane socijalne usluge, u potpunosti ostvaren. **Ukupno je 32 korisnika primilo uslugu individualnog/grupnog savjetovanja.** Odnosno 23 osobe (djeca, maloljetnici, maloljetne i mlade majke i očevi), primilo uslugu individualnog savjetovanja, dok je 9 korisnika (djece) sudjelovalo u grupnom savjetovanju. **Uloženo je ukupno 253 sati direktnog rada s korisnicima,** od čega 237 sati na individualno savjetovanje i 16 sati grupnog savjetovanja. Postavljeno je ukupno 52 cilja za individualno savjetovanje i 13 ciljeva (individualnih za svako dijete) u grupnom savjetovanju, ukupno 65 cilja. Ciljevi individualnog savjetovanja ostvareni su na razini od 68.17%, a grupnog na razini od 91.54%. Dakle, **ciljevi individualnog i grupnog savjetovanja ostvareni su na razini od 80,12%, koliko je i planirano.** I korisnici su evaluirali ovu uslugu - s visokim prosječnim ocjenama ocijenili savjetovanje.

Nadalje, **ukupno 5 obitelji, odnosno 35 korisnika** uključeno je u obiteljsko savjetovanje te je **provedeno 164 sati savjetovanja** (planirano je 60 sati izravnog rada). Ostvarenost ciljeva za članove obitelji je na prosječnoj razini od 72.05%, dakle nešto niže nego je planirano (80%). Sudionici su s visokim prosječnim ocjenama procjenjuju sve aspekte savjetovanja. Odnosno bili su vrlo zadovoljni odnosom sa savjetovateljicom ali i korisnošću savjetovanja. **Ukupno 15 korisnika** uključeno je u individualnu (7 korisnika) i grupnu psihoterapiju (8 korisnika). U individualnu psihoterapiju uključena su djeca, mladi i mladi odrasli (do 35 godina), žrtve obiteljskog nasilja koje je bilo intenzivno, te se za sudionike može reći da su doživjeli traumatsko iskustvo. **Uloženo je ukupno 141 sat psihoterapije** (121 individualne i 20 sati grupne). Korisnice grupnog psihoterapijskog tretmana bile su žene, žrtve obiteljskog nasilja, smještene u Kuću za žrtve obiteljskog nasilja Caritasa Zagrebačke nadbiskupije (od 30 do 40 godina). **Ciljevi postavljeni u individualnoj psihoterapiji ostvareni su na razini od 80%.** Prosječna ostvarenost ciljeva grupne psihoterapije je 81.66%. **Ostvarenost individualnog cilja za svaku korisnicu je 100%.** Ovaj cilj odnosi se na osnaživanje korisnice u kriznoj situaciji. Korisnici individualne i grupne psihoterapije procjenjuju kako im je psihoterapija pomogla da realnije sagledaju svoju životnu situaciju, da počnu bolje razumijeti sebe i svoje postupke i ponašanje, da promijene neke stvari u životu, odnosno procjenjuju da im je psihoterapija bila korisna.

Socijalnu podršku i pomoć primilo je 19 obitelji, odnosno 42 korisnika. Uloženo je 336 sati rada. Usluge pružanja socijalne podrške i pomoći uvelike sastoje u donacijama namještaja, odjeće i obuće, pisanja životopisa, molbe za posao, praktičnih usluga i sl. Također, uključivala je i **povezivanje korisnika s uslugama u lokalnoj zajednici (16 usluga)**. Evaluacije ove usluge ukazuje na **visoko zadovoljstvo korisnika (na skali od 1 do 5, prosječni rezultat je 4.37)**. Važno je napomenuti kako su usluge provedene na područjima na kojima je i planirano: Zagrebu, Zagrebačkoj županiji (Samobor) i Bjelovarsko – bilogorskoj županiji (Bjelovar).

2^a Drugi cilj, povećati doprinos selektivnoj i indiciranoj prevenciji nasilja u obitelji, također je u potpunosti ostvaren. Naime, analiza ostvarenosti indikatora ukazuje da je **22 korisnika** primilo uslugu telefonskog ili online savjetovanja u kriznoj situaciji te da su zadovoljni s primljenom uslugom. Također ukupno je **11 korisnika** primilo 30 sati pravne pomoći (kako je i planirano). Korisnice, predstavnice obitelji koje su primile pravnu pomoć smatraju pomoć korisnom, odnosno ocjenjuju korisnost ocjenom 5.

3 Treći cilj projekta koji se odnosi na povećanje kapaciteta zaposlenika savjetovališta, suradnika iz partnerskih i suradničkih institucija i volontera u potpunosti je ostvaren.

Provedena je trodnevna edukacija „Podrška i pomoć nakon traumatskih događaja“ na kojoj je sudjelovalo 15 stručnjaka. Stručnjaci procjenjuju izrazite dobitke od edukacije u pogledu stjecanja znanja, razmjene iskustva i povezivanja za suradnju umreženih stručnjaka i timova za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

4 Za 4. cilj **angažirano je ukupno 15 volontera na aktivnostima projekta**, od čega 4 na poziciji „Suradnik u Savjetovalištu „Klinki za sigurnost“ (planirano je 4). Volonteri su volontirali **ukupno 217 sati** i sustavno su vođeni, odnosno mentorirani. Tako su sudjelovali na nekoliko edukacija: uvodnoj edukaciji o volontiranju te edukacijama svojstvenim volonterskim pozicijama koje su obavljali (Trening za volontere - mentore volontere) "Volonteri u sustavu socijalne podrške" te edukacija - Priprema suradnika u Savjetovalištu „Klinki za sigurnost"). Volonterima je na mjesečnoj razini osigurana mentorska podrška zaposlenih. Održano je ukupno 20 sati mentorskih grupnih i individualnih sastanaka sa volonterima kroz 12 susreta te 22 sata supervizije (11 susreta) uz sufinanciranje iz drugih projekata. Volonteri su izrazito zadovoljni podrškom koju su primali tijekom volontiranja. Također, 14 izvoditelja (planirano je 10) dobilo je stručnu pomoć u vidu supervizijskih susreta - održano je ukupno 67 sati supervizije (planirano je 45). Sudionici procjenjuju kako im je supervizija uvelike pomogla u profesionalnom rastu te da im je pomogla povećati znanja i vještine za stručni rad s korisnicima, razmijeniti znanja i iskustva te ostvariti uzajamno učenje.

5 Peti cilj, pridonijeti kvaliteti provedbe usluga za žrtve obiteljskog nasilja putem **sveobuhvatne vanjske i unutarnje evaluacije projekta u potpunosti ostvaren**. To dokumentira ovo evaluacijsko izvješće.

Slijedom prethodno navedenoga, moguće je konstatirati da je ovaj projekt uistinu pružio sveobuhvatnu pomoć i podršku žrtvama nasilja jer je obuhvatio kako individualno, tako i grupno i obiteljsko savjetovanje, odnosno psihoterapiju te telefonsko i online savjetovanje. Uz navedeno, projekt je odgovorio i na primarne, egzistencijalne potrebe korisnika kroz pružanje socijalne pomoći i podrške kao i pravne pomoći. Pri tome su korisnici bili žrtve obiteljskog nasilja, ali i drugih socijalnopatoloških pojava, odnosno korisnici u visokom riziku. Dob korisnika projekta je od 2 do 40, čime su pokriveni korisnici mladih obitelji. Time se ujedno ulaže i u prevenciju problema mentalnog zdravlja djece iz navedenih obitelji.

Uz korisnike u riziku, projekt je zasigurno doprinio i stručnoj javnosti te općoj populaciji kao neizravnim korisnicima, i to putem dobro organizirane i provedene kampanje „Klikni za sigurnost“, odnosno kroz redovite objave tekstova na web, FB i Instagram stranici Ambidekster kluba, kroz gostovanja u radio emisijama te općenito promidžbu projektnih aktivnosti. Važno obilježje usluga koje su pružene u ovom projektu, uz sveobuhvatnost, jest i integriranost. Naime, poznato je kako fragmentirane usluge koje se pružaju korisnicima mogu donijeti više štete nego koristi. U ovom projektu upravo je pokazano kako je moguće integrirati usluge, odnosno koordinirati više usluga za pojedine korisnike na način da one budu usklađene te odgovore na raznovrsne potrebe pojedinog korisnika.

Nadalje, i izvoditelji aktivnosti, odnosno zaposlenici Ambidekster kluba kao i volonteri te stručnjaci, suradnici iz partnerskih institucija, uz bogato iskustvo rada s korisnicima u visokom riziku, zasigurno su profitirali i kroz dobro osmišljene i korisne edukacije, supervizije (svi), odnosno mentoriranje (volonteri).

Sve navedene aktivnosti detaljno su dokumentirane što je pružilo mogućnost provesti vanjsku evaluaciju projekta. Zaključno, riječ je o vrlo vrijednom i izvrsno provedenom projektu.

Društveno uključivanje ranjive djece i mladih u riziku uz jačanje njihove otpornosti i vještina

„Klikni za nenasilje! Angažiraj se za sigurnost!“

Ambidekster klub u 2022. i 2023. godini provodi projekt „Klikni za nenasilje! Angažiraj se za sigurnost!“ financiran od strane Grada Zagreba, s ciljem prevencije međuvršnjačkog nasilja među mladima i prevencije nasilja na internetu. Projekt se provodio od 01.01.2022. do 31.12.2022., a zatim je produžen do 31.03.2023.

Projektom se pridonosi pravovremenom prepoznavanju, sprječavanju i zaustavljanju nasilja među mladima i to participacijom mladih, roditelja, stručnjaka u odgojno-obrazovnom sustavu i umrežavanjem dionika u društvenoj zajednici grada Zagreba. U razdoblju pandemije i kriza kojima smo izloženi kao i zbog sve veće izloženosti djece i mladih virtualnom svijetu, poseban segment ovog programa posvećen je prevenciji elektroničkog nasilja.

Projekt osigurava individualno savjetovanja djece počinitelja i žrtava nasilja, te uključivanja roditelja u proces savjetovanja njihove djece. Uz navedene intervencije „u živo“, oformljenio je i on – line savjetovalište, omogućeno je i savjetovanje putem interneta i telefona. S obzirom na rastući broj odaziva na ovaj poziv, i na veliki broj telefonskih poziva, razvidno je da je djeci i mladima u riziku te njihovim roditeljima otvoren novi, a nekima prihvatljiviji, kanal komunikacije.

Također se kao doprinos preventivnom u zagrebačkim se školama provode radionice u svrhu informiranja i osvještavanja učenika i nastavnika o prevenciji međuvršnjačkog i elektroničkog nasilja.

U projekt su uključene OŠ Luka Seseve, OŠ Čučerje, Industrijsko-strojarska škola i Upravna škola. S višim razredima osnovne škole i prvim razredom srednje škole, provode se setovi od četiri radionice s temama prepoznavanja nasilja, elektroničkog nasilja, nasilja u mladenačkim vezama, te nenasilnog rješavanja sukoba i primjerenog reagiranja u slučaju nasilja. Radionice su osmišljene tako da na zabavan i interaktivan način potiču sudjelovanje učenika, motiviraju učenike za temu, te potiču grupnu diskusiju o njima relevantnim temama vezanih za vršnjačko nasilje. Tako su se učenici iskušali u igranju uloga, grupnom radu, osmišljavanju vlastitih preporuka, izradi plakata i brojnim drugim kreativnim metodama, a obuhvaćeno je ukupno 193 učenika.

Obzirom da su se radionice provodile u školama, u terminima sata razrednika, u radionice su bili uključeni svi učenici i učenice što je činilo ovaj način rada prirodnijim i istovremeno raznolikim. Također, učenici su se već međusobno poznavali, a četverotjedne radionice omogućile su dovoljno prostora za stvaranje sigurne i opuštene atmosfere u kojoj se u sigurnom okruženju moglo i poticalo iznošenje vlastitog mišljenja svih učenika, te dijeljenje osobnih iskustava. Tako su učenici, osim glavnih tema, posredno učili i o međusobnom slušanju i uvažavanju različitog mišljenja. Brojne interaktivne aktivnosti potaknule su učenike na sudjelovanje, te uvelike povećale interes učenika za temu nasilja, stoga je dinamika i uključenost učenika nadmašila očekivanja.

Sunčana strana ulice

Program „Sunčana strana ulice“ je program za jačanje otpornosti i društveno uključivanje djece i mladih s problemima u ponašanju koji se provodi u razdoblju od 01.06.2020. do 31.05.2023. uz financijsku podršku Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Oslanja se na sistemski pristup u planiranju i provođenju intervencija i aktivnosti prevencije i tretmana mladih s poremećajima u ponašanju s ciljem usavršavanja suvremenog, nestigmatizirajućeg socijalnopedagoškog tretmana u otvorenoj, lokalnoj zajednici koji temeljem kružne epistemologije potiče i pospješuje ekologiju odnosa i cjelokupnost tretmanskog sustava. Provođenjem programa "Sunčana strana ulice" omogućava se u većoj mjeri oživljavanje usluga socijalnopedagoškog i savjetodavnog tretmana, koji je u zajednicama slabije dostupan i pruža ga vrlo mali broj pružatelja usluga.

Pružanjem ovih usluga doprinosi se prevenciji izdvajanja mladih s poremećajima u ponašanju iz obiteljskog okruženja. Program „Sunčana strana ulice“ temelji se na principu sveobuhvatnosti u planiranju i izvođenju intervencija i aktivnosti, te na postmodernom pristupu korisnicima, pri čemu su korisnici aktivni sudionici cjelokupnog procesa izvođenja programa: od procjene stanja u lokalnoj zajednici, preko planiranja, **kreiranja i izvođenja aktivnosti programa do evaluacije učinkovitosti programskih aktivnosti.**

Program "Sunčana strana ulice" uključuje sljedeće grupe korisnika:

1. Mladi opće populacije
2. Mladi s problemima u ponašanju
3. Roditelji (skrbnici) i obitelji korisnika - mladih uključenih u savjetovanje
4. Volonteri - studenti/studentice društvenih studija s područja Hrvatske
5. Stručnjaci/stručnjakinje zaposleni u području rada s mladima, uključeni u supervizije i "mrežu pomagača"
6. Šira zainteresirana javnost

Opći cilj programa je doprinos u prevenciji izdvajanja djece i mladih s problemima u ponašanju iz obiteljskog okruženja i lokalne zajednice i djelotvornijoj provedbi odgojnih mjera za maloljetne počinitelje kaznenih djela provođenjem dopunskih i alternativnih, inovativnih usluga u lokalnoj zajednici.

Specifični ciljevi programa i očekivani rezultati su za potrebe preglednosti evaluacijskog izvješća sistematizirani na sljedeći način:

1 Specifični cilj 1:

- **povećati angažman i aktivizam mladih** putem njihova informiranja i djelovanja u području prevencije problema u ponašanju i humanitarnog djelovanja u zajednici
- **doprinijeti uključivanju djece i mladih s problemima u ponašanju** koji su izvan dosega sustava socijalne skrbi u programe kojima se pruža psihosocijalna podrška i tretman

Očekivani rezultati:

- Mladi su informirani i educirani za provedbu aktivnosti koje su mladi odabrali za djelovanje u lokalnim zajednicama
- Provedene su aktivnosti vršnjačkog angažmana i aktivizma mladih
- Promovirani su program i rezultati u pružanju socijalnih usluga, te učinci u provođenju aktivnosti i intervencija

Kako bi se postigao prvi cilj, provedene su sljedeće aktivnosti:

- Okupljanje oko 50 volontera i njihova edukacija
- Edukacija mladih aktivista za provođenje aktivnosti u lokalnoj zajednici i komuniciranje s/u medijima
- Provođenje aktivnosti u lokalnoj zajednici za solidarnost i društveno uključivanje mladih
- Stručni rad volontera terapeuta - individualno savjetovanje roditelja, djece i mladih na volonterskoj poziciji „Suradnik u Savjetovalištu za djecu i mlade“
- Mentoriranje volontera terapeuta
- Promocija programa i rezultata u pružanju socijalnih usluga, te učinaka u provođenju aktivnosti i intervencija

2 Specifični cilj 2:

- **pospješiti otpornost i socijalnu uključenosti** djece i mladih s problemima u ponašanju
- **omogućiti dostupnost dopunskih i alternativnih socijalnih usluga** za djecu i mlade s problemima u ponašanju

Očekivani rezultati:

- Pospješena je otpornost i društvena uključenosti djece i mladih s problemima u ponašanju te je omogućena dostupnost socijalnih usluga za djecu i mlade s problemima u ponašanju: individualnog savjetovanja i kombiniranog stručnog rada

Za postizanje drugog cilja, unaprjeđenje otpornosti i socijalne uključenosti djece i mladih s problemima u ponašanju kroz dostupnost dopunskih i alternativnih socijalnih usluga za mlade s problemima u ponašanju, **provedene su sljedeće aktivnosti:**

- **Individualni rad s djecom i mladima** po individualnom programu postupanja
- **Psihosocijalna podrška** (individualno savjetovanje/kombinirani tretman)

Riječ je o aktivnostima usmjerenim pružanju **cjelovite i integrirane socijalne usluge, konkretno psihosocijalnog tretmana djece i mladih (obiteljski pristup)**. Korisnici usluga su maloljetni (ili mladi punoljetnici) počinitelji kaznenih djela i prekršaja u okviru izvršavanja odgojnih mjera ili druga visokorizična djeca i mladi.

Program se provodi u minimalnom trajanju od tri mjeseca prema individualnom planu za svakog korisnika te uključuje individualne oblike rada (savjetovanje, pomoć u savladavanju školskog gradiva, unaprjeđenje socijalnih vještina) te uvijek kada je to indicirano i sveobuhvatni obiteljski pristup koji uključuje rad s roditeljima i/ili s cijelom obitelji. Za 96 djece i mladih izrađen je individualni program postupanja te su uključena u tretman.

Izuzetno je vrijedna i perspektiva samih korisnika stoga su svi oni, kako bi se utvrdilo njihovo zadovoljstvo i subjektivna dobrobit i korist, po završetku psihosocijalnog tretmana u savjetovalištu „SPIRIT“ Ambidekster kluba, ispunjavali evaluacijski upitnik vezano uz cjelokupni proces savjetovanja. Mogući raspon odgovora bio je od 1 (uopće se ne slažem) do 5 (u potpunosti se slažem). Najvišim prosječnim vrijednostima, **onim iznad 4.70** procjenjuju aspekte koji se odnose na percipiranu **korist od uključivanja u ovakav oblik tretmana**, na zadovoljstvo atmosferom i razvijenim profesionalnim odnosom s voditeljem s obzirom da izvještavaju kako su osjećali da ih voditelji razumiju te kako mogu otvoreno pričati o svojim problemima. Također, navode kako im je savjetovanje pomoglo da sebe bolje razumiju, kao i svoje postupke i ponašanja. Prosječnom ocjenom od **4.90 procjenjuju svoje ukupno zadovoljstvo** svim aspektima savjetovanja, što dodatno govori u prilog njegovoj kvaliteti i usklađenosti s potrebama korisnika. Nešto niže, iako i dalje vrlo visoke (posebno uzevši u obzir ranije navedena obilježja ove skupine korisnika) prosječne vrijednosti (od 4.45 do 4.69) uočavamo kod svih ostalih tvrdnji što nam još jednom potvrđuje zadovoljstvo korisnika, kvalitetu intervencije i činjenicu da su njihove potrebe adekvatno adresirane.

3 Specifični cilj 3:

- **roditelje/skrbnike djece i mladih s problemima u ponašanju potaknuti** na podržavanje novonastalih obrazaca ponašanja u djece i mladih

Očekivani rezultati:

- roditelji procjenjuju dobrobit za djecu i mlade od provedenih intervencija, procjenjuju da su njihova djeca postigla željene pomake u odnosu na željena poboljšanja, procjenjuju da su podržati svoje dijete u zapaženim promjenama

Aktivnosti provedene za ostvarenje trećeg specifičnog cilja:

- psihosocijalna potpora roditeljima i skrbnicima putem individualnog/grupnog savjetodavnog rada iz **50 obitelji uključenih u program**
- stjecanje uvida u procjenu i doživljaj roditelja (roditelji aktivno participiraju davanjem povratne informacije - *feedbacka* na uočene pozitivne promjene svoje djece, te vrednuju kvalitetu pružene usluge)

Kako bi se utvrdilo u kojoj mjeri roditelji procjenjuju da su njihova djeca unaprijedila svoje svakodnevno psihosocijalno funkcioniranje, postigla pomake u željenim promjenama kao i vlastite kapacitete u podržavanju pozitivnih promjena kod djeteta, primijenjen je evaluacijski upitnik koji je ispunilo **32 roditelja**.

U kvantitativnom dijelu upitnika kroz ukupno sedam pitanja obuhvaćeni su različiti aspekti, od onih usmjerenih na procjenu korisnosti programa za dijete i postignutosti promjena do tehničkih aspekata poput primjerenosti trajanja i mjesta održavanja na ljestvici od 5 stupnjeva (1 - uopće se ne slažem; 2 - djelomice se ne slažem; 3 - niti se slažem, niti se ne slažem (ne mogu odrediti); 4 - u velikoj mjeri se slažem; 5 - u potpunosti se slažem). **Prosječne ocjene na svim tvrdnjama su iznad 4.70 što govori u prilog zadovoljstvu roditelja pristupom i načinom rada s njihovom djecom, ali i vlastitom suradnjom s voditeljima/cama programa.**

Slijedom navedenog, roditelji u najvećoj mjeri **izražavaju zadovoljstvo ostvarenim kvalitetnim odnosom s voditeljima/cama programa** s kojima su bili u redovnom kontaktu tijekom cijele godine (4.97), te **vremenskoj primjerenosti** (4.94) i **dostupnosti mjesta** na kojima se održavao program (4.88). Također, vrlo su **zadovoljni i percipiraju korist od uključivanja njihova djeteta** u savjetovalište (4.81), te navode kako je njihovo **dijete postiglo promjene** u odnosu na željene i postavljene ciljeve na početku intervencije (4.74). Pritom je važno naglasiti kako su u savjetovanje uključena djeca s različitim problemima u ponašanju, različitim već izraženim štetnim psihosocijalnim posljedicama, kao i različitim obiteljskim i školskim okolnostima, stoga činjenica da svi roditelji primjećuju značajne pozitivne pomake i promjene kod svoje djece, vrlo je pohvalna.

4 Specifični cilj 4:

- pridonijeti prevenciji problema u ponašanju djece i mladih provođenjem socijalnopedagoških radionica
- ojačati djecu i mlade u riziku i rizičnim okolnostima odrastanja za razvoj problema u ponašanju

Očekivani rezultati:

- kreirani su programi radionica sukladno potrebama pojedine skupine djece i mladih
- provedene su radionice s 50 djece i mladih u Zagrebu, Gospiću i na otoku Braču

Aktivnosti provedene za ostvarenje četvrtog specifičnog cilja jesu:

- Osmišljavanje programa radionica za očuvanje mentalnog zdravlja
- Uključivanje djece i mladih i to ukupno **206 korisnika, djece i mladih iz Zagreba, Gospića te otoka Brača.**

Uz nastavak provođenja preventivnog programa „**Očuvanje mentalnog zdravlja**“ koji je osmišljen tijekom protekle godine, kreiran je i program „**Od jedinice do petice**“ usmjeren na unapređenje školskog i akademskog uspjeha učenika, ali i njihovo socio-emocionalno osnaživanje. Riječ je o programu koji je fleksibilno prilagođen potrebama korisnika, pa se tako provodio kroz čak tri aktivnosti: grupu podrške i učenja za učenike osmih razreda, grupu učenja i osnaživanja za učenike viših razreda osnovne škole te psihoedukativnu radionicu. Nadalje, usmjeravajući se na procijenjene potrebe, u pojedinim se lokalnim zajednicama **provedba programa „Očuvanje mentalnog zdravlja“ sadržajno prilagođavala**. U tom je smislu na Braču veći naglasak stavljen na prevenciju nasilja.

Rezultati provedene evaluacije pokazuju da su učenicima teme bile izuzetno vrijedne, aktualne, zanimljive, primjerene njihovoj dobi i trenutnoj situaciji u kojoj se nalaze, te svakako navode kako su im neka nova znanja i vještine uvelike pomogle u svakodnevnom životu (primjerice, adekvatnije nošenje sa stresnim situacijama). Također, i ove je godine programom obuhvaćen i značajan dio mladih s područja Ličko-senjske županije, te otoka Brača čime se doprinosi i **širenju usluga ovakvog tipa na širem području Republike Hrvatske**. To je posebno značajno u kontekstu činjenice da je riječ o sredinama u kojoj usluge i intervencije ovakvog tipa nisu dostupne u onoj mjeri kao što su u većim gradovima i županijama (kao što su primjerice Zagreb i Zagrebačka županija).

5 Specifični cilj 5:

- pridonijeti cjeloživotnom obrazovanju volontera putem stjecanja znanja volontera o učinkovitim pristupima djeci i mladima s poremećajima u ponašanju, te osnaživanjem volontera za suočavanje sa stresnim i zahtjevnim situacijama u radu s korisnicima

Očekivani rezultati:

- Okupljeno je 8-10 volontera godišnje, na volonterskoj poziciji Suradnik u Savjetovalištu za mlade za pružanje podrške djeci i mladima
- Volonteri su uključeni u direktan rad s korisnicima na volonterskoj poziciji „Suradnik u savjetovalištu za mlade“
- Izvoditelji programa su povećali znanja i vještine za stručni rad s korisnicima, razmijenili su znanja i iskustva, ostvareno je uzajamno učenje.

Kako bi se postigao peti cilj, provedene su sljedeće aktivnosti:

- Okupljeni su volonteri za volontersku poziciju **suradnik u Savjetovalištu** za mlade za pružanje podrške djeci i mladima na području Grada Zagreba
- Volonteri su uključeni u direktan rad s korisnicima na volonterskoj poziciji „Suradnik u savjetovalištu za mlade“
- Provedba mentorskih i supervizijskih sastanaka, te održavanje **konzultativnih sastanaka** umreženih stručnjaka iz ustanova i provoditelja usluga u zajednici

U aktivnosti u okviru petog cilja, uključeno je bilo ukupno **43 volontera**. 17 volontera terapeuta tj. stručnjaka pomažućih profesija koji su uključeni u neku od psihoterapijskih edukacija ostvarilo ee čak **648 sati direktnog rada s 20 korisnika**.

Uz to, uključeno je **26 volontera aktivista** tj. studenata pomažućih profesija (popis volontera aktivista dostupan je u dokumentaciji projekta). Ova skupina volontera ostvarila je čak **1300 sati rada**. Ukupno je ostvareno čak **60h supervizijskog rada** (36 sa volonterima aktivistima i 24 s volonterima terapeutima), a uz to su kontinuirano i mentorirani.

Volonterima i izvoditeljima programa su tijekom provedbe programa bile osigurane kontinuirana podrška i redoviti mentorski i supervizijski sastanci. Iz analize provedene evaluacije vidljivo je da volonteri (i terapeuti i aktivisti) procjenjuju višestruku korist od volontiranja u Ambidekster klubu, prije svega u smislu unaprjeđenja vlastitih profesionalnih kompetencija, ali i na području osobnog rasta i razvoja. Vrlo su zadovoljni pristupom stručnjaka iz Ambidekster kluba. Iz svega navedenog, jasno je da se **značajno ulagalo u unaprjeđenje profesionalnih kompetencija volontera Ambidekster kluba i izvoditelja aktivnosti** što doprinosi kvaliteti njihovog rada, a time i kvaliteti usluga koje pružaju krajnjim korisnicima, odnosno mladima, njihovim obiteljima, ali i cijeloj lokalnoj zajednici.

Preporuka je da se ovakav pristup u stjecanju znanja pružatelja socijalnih usluga i volontera o učinkovitim pristupima djeci i mladima s poremećajima u ponašanju i njihovom osnaživanju svakako zadrži i u narednim godinama provedbe ovog programa. Također treba napomenuti i dugoročnu korist ovakvog rada s volonterima s obzirom da je dominantno riječ o studentima pomažućih profesija, ali o polaznicima edukacija iz raznih psihoterapijskih pravaca. S obzirom na tu okolnost, posredno se doprinosi i **dugoročnoj kvaliteti njihovog rada** s obzirom da kroz volontersko iskustvo unaprjeđuju svoje profesionalne kompetencije i rade na vlastitom osobnom rastu i razvoju.

Provedba programa je prikazana u **evaluacijskom izvještaju za vremensko razdoblje od 01.siječnja 2022. do 31. studenog 2022. godine te će biti izrađeno i završno evaluacijsko izvješće nakon 3. godine provedbe programa.**

Najjači stav

Projekt „Najjači stav“ usmjeren je sprječavanju razvoja ovisnosti i drugih rizičnih ponašanja u mladima. Intervencije su razvijene uz participaciju korisnika u dvije županije, a društvena inovativnost projekta utemeljena je na rezultatima pilot-projekta te rezultatima provedenih istraživanja potreba i rizika u lokalnim zajednicama.

Opći cilj projekta je: pridonijeti suzbijanju i sprječavanju pojave ovisnosti među mladima te rizično ponašanje djece i mladih vezano uz eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti, kao i drugih s ovisnostima povezanih poremećaja u ponašanju u mladima, provođenjem i korištenjem rezultata inovativnog projekta usmjerenog univerzalnoj, selektivnoj i indiciranoj prevenciji ovisnosti u adolescenata.

Specifični ciljevi projekta su opisani u nastavku i to kako oni vezani uz korisnike, tako i oni vezani uz lokalnu zajednicu.

U odnosu na dobrobiti za korisnike:

- 1 pridonijeti otpornosti i odabiru zdravog životnog stila u mladima u riziku od razvoja ovisnosti i ovisničkog životnog stila.
- 2 pridonijeti ranom otkrivanju konzumenata te drugih ovisničkih ponašanja u adolescenata, omogućiti dostupnost stručne pomoći i potpore mladima i obiteljima koji se susreću s problemom ovisnosti.
- 3 pospešiti razvoj roditeljskih i pomažućih kompetencija sudjelovanjem u procesu tretmana, pružanjem podrške u ostvarivanju ishoda i ciljeva tretmana njihove djece.
- 4 osnažiti suradničke kompetencije volontera za pružanje psihosocijalne podrške.
- 5 doprinijeti stručnom usavršavanju pružatelja usluga/provoditelja aktivnosti i intervencija.

Na razini lokalne zajednice:

- 1 pridonijeti strateškom cilju uvođenja izvaninstitucionalnih intervencija/usluga za rizičnu i visokorizičnu populaciju adolescenata razvojem inovativnog programa univerzalne, indicirane i selektivne prevencije ovisnosti u mladima.
- 2 pridonijeti aktivnom uključivanju svih dionika preventivnih programa u suzbijanje pojave ovisnosti u djece i mladih, posebice u povezivanju škola, zdravstvenih ustanova i centara za socijalnu skrb u ranom otkrivanju ovisnosti u adolescenta i pružanju pravovremene podrške.
- 3 omogućiti učenje i razmjenu iskustava pružatelja socijalnih usluga i volontera u sustavu pružanja psihosocijalne podrške korisnicima.
- 4 pridonijeti informiranosti javnosti o potrebi življenja zdravih stilova života te o potrebi ulaganja u preventivne programe.
- 5 pridonijeti promociji volonterstva i doprinosa «mladih za mlade» u području prevencije ovisničkih stilova života u mladima.

Korisnici projekta su mladi s rizičnim oblicima ponašanja, mladi s poremećajima u ponašanju, djeca iz obitelji u sustavu socijalne skrbi koji su u riziku od razvoja ovisnosti/ovisničkog životnog stila vezano uz različita sredstva i oblike ovisnosti (legalne i ilegalne supstance, kockanje i klađenje, ovisnost o novim tehnologijama) u dobi od 15-17 godina. Oni se uključuju u program psihosocijalne podrške, odnosno tretmanskog programa „Najjači stav“ na dobrovoljnoj bazi (uz motivacijske razgovore) u suradnji sa školama i Centrima za socijalnu skrb. Program je namijenjen adolescentima, budući da su adolescenti dobna skupina koja je najviše prijemljiva za razvoj ovisnosti o psihoaktivnim supstancama i u toj se dobi najčešće započinje s eksperimentiranjem. Uz mlade, u projekt su uključeni i njihovi roditelji te stručnjaci koji rade s mladima te volonteri pomagači koji doprinose uspješnoj provedbi kao i šira javnost koja je uključena u javne aktivnosti.

Program „Najjači stav“ je postigao postavljene ciljeve i to na vrlo sistematičan i utemeljen način. Između ostalog, provedena je procjena potreba, povezani ključni dionici u više lokalnih zajednica, identificirani su mladi, roditelji i obitelji u riziku te im je, sukladno njihovim potrebama, pružen tretman. U rad su uključeni volonteri kojima je osigurano mentorstvo i supervizija, a stručnjacima je osigurana i dodatna stručna edukacija. **Štoviše, očekivani rezultati su u velikoj mjeri i premašeni.**

Kao dodatnu vrijednost programa izdvojili bismo činjenicu da su obuhvaćeni različiti korisnici (i mladi i njihove obitelji/roditelji), pružene su intervencije na razini sukladno procijenjenoj potrebi (univerzalna, selektivna i indicirana prevencija te tretman) te su sve aktivnosti osmišljene i provedene u skladu sa standardima učinkovitih i znanstveno-utemeljenih intervencija.

Osvrnemo li se na provedbu programa u proteklom godinama provođenja, uočavamo kako je nadopunjen prijedlozima evaluacije kada je riječ o sadržaju i obuhvatu programa (više lokalnih zajednica, veći naglasak na rad s obiteljima i umrežavanje).

5. Psihosocijalna podrška obiteljima u riziku kroz mobilne timove i posjete domovima obiteljima

Aktivnosti podrške u obiteljskom okruženju Ambidekster klub je osmislio slijedom provođenja projekta „Zajedno možemo više-pojedinac u fokusu“ financiranog u 2015/2016. godini iz Europskog socijalnog fonda i Vlade RH. Program se provodio u partnerstvu s Centrom za socijalnu skrb Zagreb. Osniva se na suvremenom, sistemskom pristupu koji je znanstveno potvrđen kao učinkoviti pristup u stručnom radu s djecom i mladima s problemima u ponašanju te njihovim obiteljima. U središtu su sami korisnici i odnos suradnje sa „pomagačima“ uz uvažavanje i uključivanje socijalnog konteksta - cjelovitog sustava pomoći i mreže suradnje u lokalnoj zajednici. Metode, tehnike i alati za stručni rad s obiteljima odabrane su tako da omogućavaju velike učinke u kratkom vremenskom razdoblju. Pomno odabrane i novo-kreirane tehnike i alati prilagođene su specifičnim potrebama djece, roditelja i obitelji u cjelini.

Od 2019. godine mobilni tim Ambidekster kluba najviše je posvećen pružanju cjelovite podrške, psihosocijalne i humanitarne, romskim obiteljima na području zagrebačke Peščenice i Dubrave. Mobilni tim djeluje na način da posjećuje obitelji u njihovim domovima kod kojih postoji takva potreba te uz rad s roditeljima, radi i s djecom u njihovom domu ili školi.

Društveno uključena romska zajednica za pravednije i solidarnije društvo

Opći cilj dvogodišnjeg programa **Društveno uključena romska zajednica na području zagrebačke Peščenice** je doprinos smanjenju socijalne isključenosti pripadnika romske zajednice pružanjem stručne podrške u njihovim domovima i zajednicama. Program financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Kako bi se dodatno osigurali potrebni oblici podrške pojedinoj djeci i mladima te njihovim obiteljima, tijekom 2022. godine Grad Zagreb je osigurao dodatnu financijsku podršku za komplementarne aktivnosti kroz projekt **Društveno uključena romska zajednica-pravednije i solidarnije društvo**.

U nastavku će biti osiguran pregled specifičnih ciljeva programa i aktivnosti kojima su oni ostvareni.

1 Prvi cilj je osnažiti roditelje u rizičnim romskim obiteljima za odgovorno i kompetentno roditeljstvo, povećati znanja i kompetencije članova obitelji u riziku i obitelji u cjelini za rješavanje problema i kriza te svakodnevno funkcioniranje obitelji (povećanje znanja u brizi za zdravlje članova obitelji, povećanju znanja o zdravoj prehrani, o raspolaganju kućnim budžetom kao i sredstvima socijalnih naknada, unapređenjem međusobnih odnosa članova obitelji, odnosa u susjedstvu i zajednici, poučavanje i preveniranje ovisnosti, nasilja i drugih socijalnopatoloških pojava). Cilj je ostvaren na način da je **9 romskih obitelji (54 korisnika)**, uključeno u **intenzivni rad od ukupno 396 sata rada (prosječno 44 h/obitelj)**. Sami roditelji su u suradnji s mrežom pomagača sebi postavili ukupno **26 ciljeva** za koje su na kraju provedbe procijenili da su određeni pomaci napravljeni, ali da je potreban nastavak rada na ostvarenju ciljeva. Nadalje, **21 obitelj primila je psihosocijalnu podršku u ukupnom trajanju od 573 sata**. Također, **8 mladih**, pripadnica i pripadnika romske nacionalne manjine te nešto više od planiranog broja volontera (12 umjesto 8) sudjelovalo je u **5 lokalnih volonterskih akcija** na čije planiranje i provedbu je uloženo **oko 100 sati**. To su: humanitarna akcija, akcija solidarnosti i izgradnje mreže podrške u zajednici te akcija solidarnosti radi **pomoći u školovanju djece kao i u pomoć u preseljenju obitelji iz Struga u adekvatnije uvjete**, odnosno **zagovaranje za osiguravanje adekvatnih životnih uvjeta** siromašnih romskih obitelji na Strugama.

2 Drugi cilj je omogućiti pomoć i podršku učenicima osnovnoškolske dobi, pripadnicima romske zajednice, u svladavanju školskog gradiva također je u velikoj mjeri ostvaren. Naime, nešto više od planiranog broja od 20 djece (**23 djece**) dobilo je podršku u učenju i razvoju vještina u ukupnom trajanju od **237 sati**, odnosno oko 10.30 sati po učeniku. Podrška je pružana **tijekom šest mjeseci, odnosno 24 tjedna**.

3 Treći cilj je povećati komunikacijske i socijalno-emocionalne vještine mladih pripadnika romske zajednice također je ostvaren; **15 djece i mladih RNM** te **12 mladih volonterki** studentske dobi uključeno je u grupne i individualne aktivnosti psihosocijalne podrške i psihoedukativne radionice (**23 sata**). Nadalje, **23 djece i mladih** koji su primali podršku u učenju, uz rad na nastavnom gradivu dobili su i psihosocijalnu podršku u trajanju od ukupno **115 sati**. Dakle, **38 djece i mladih** dobilo je psihosocijalnu podršku u ukupnom trajanju od **138 sati**. Vidljivo je kako je ukupan broj korisnika nešto veći od planiranog (38, a planirano je 30). S druge strane, ukupni broj provedenih sati je nešto manji od planiranog, no aktivnost se nastavlja i u sljedećem razdoblju.

4 **Četvrti cilj** je povećati informiranost pripadnika romske zajednice o štetnosti alkoholizma i drugih oblika ovisnosti, te o opasnostima trgovanja ljudima i seksualnog iskorištavanja te drugih oblika nasilja u **velikoj mjeri je ostvaren**. Ukupno **10 odraslih osoba**, pripadnika romske nacionalne manjine, savjetovano je o štetnosti alkoholizma, zlorabotrebte opojnih droga i kockanja. Nadalje, **170 djece i mladih** (planirano je njih 80) iz tri osnovne škole u Zagrebu uključeno je u radionicu s ciljem povećanja njihovih komunikacijskih i socioemocionalnih vještina, odnosno vještina nenasilnog rješavanja sukoba.

Oni procjenjuju da im je radionica bila zanimljiva i korisna, a neki od njih naveli su i primjere vezano uz to što su naučili. Kod ovog cilja, važno je ustvrditi da je do odstupanja od planiranih aktivnosti i broja učenika (uključen je dvostruko veći broj učenika od predviđenog; izvedena je jedna radionica umjesto četiri) došlo na prijedlog škola, a vezano je za njihove potrebe. Aktivnosti provedbe psihoedukativnih radionica i savjetovališni kutak u školama će se provesti u narednom razdoblju.

5 **Peti cilj** je pridonijeti informiranju javnosti o kulturi Roma i postignućima pripadnika romske zajednice, promovirati programske aktivnosti i ostvarene rezultate, u potpunosti je ostvaren. Kako je i planirano, obilježen je Svjetski dan Roma (05.04.2022.) radionicom **“Izrada rječnika stranih riječi”** u Knjižnici S.S.Kranjčević na zagrebačkoj Peščenici u kojoj su sudjelovali i korisnici projekta, ali i volonteri i zaposlenice Ambidekster kluba uključene u projekt, a koji su se u sklopu radionice upoznawali s romskom kulturom, jezikom, doprinosom svjetski poznatih osoba romske nacionalnosti u sferi kulture i znanosti kroz povijest i sl.

Nadalje, napisano je i objavljeno mnogo više tekstova na web i društvenim mrežama nego je planirano (**20 od planiranih 5**) te više istupa u medijima nego je planirano (**9 a planirano je 2**). Pritom je važno ustvrditi da su istupi u medijima uključivali i priloge o aktivnostima na projektu te razgovore sa zaposlenicima Ambidekster kluba, u vrlo gledanim emisijama na nacionalnoj televiziji.

6 **Šesti cilj** je povećati stručne kapacitete izvoditelja intervencija, djelatnika iz sustava socijalne skrbi i volontera. **Ovaj cilj u potpunosti je ostvaren**. Naime, kako je i planirano, revidirani su programi edukacije za tri volonterske pozicije. Nadalje, **ukupno 15** (od planiranih 24) sudjelovalo na uvodnoj edukaciji, njih **13 na edukacijama** za jednu od volonterskih pozicija (ukupno 22). Uvodna edukacija trajala je 3 sata, a edukacija za volonterske pozicije 10 i 8 sati. Također, 26 volontera je angažirano na projektu, pri čemu je 12 (od predviđenih 20) na poziciji „Suradnik u radu mobilnog tima – Pomagači u okruženju obitelji, istih 12 (od predviđenih 2) na ošposobljeno je za prevenciju koju su provodili kroz individualno socijalno mentorstvo te kroz sudjelovanje u grupnom radu s mladima. Četvero (4) volontera posebno je angažirano na suradnji u provedbi radionica, a ostali volonteri su angažirani na socijalnom mentorstvu ili pomoći u učenju djeci te su ostvarili preko 570 volonterskih sati uz osigurane edukacije, mentorstvo i superviziju.

Da bi projektni ciljevi bili ostvareni, provedene su brojne aktivnosti koje su uključivale rad s romskim obiteljima u njihovim domovima i u njihovoj zajednici, rad sa školom i učenicima, ali i suradnju s drugim društvenim dionicima: romskim udrugama i predstavnicima, pravobraniteljima, djelatnicima Grada i sl. Aktivnosti programa su i medijski popraćene, što je zašigurno doprinijelo i senzibilizaciji šire javnosti za probleme romske nacionalne manjine.

Ovaj program na sveobuhvatan i vrlo životan način pretvara teoriju u praksu, posebice kad je riječ o smjernicama za jačanje otpornosti zajednica u visokom riziku. Ovaj program zasigurno može služiti kao model za sveobuhvatni rad s zajednicama koje su u riziku uslijed strukturalnih prepreka za korištenje resursa.

Podrška roditeljstvu i razvoju roditeljskih kompetencija

Moj tata i ja

Opći cilj projekta Moj tata i ja koji se od 1. rujna 2022. godine provodi uz financijsku podršku Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade je osnažiti očeve za veću uključenost u obiteljski život i aktivniju roditeljsku ulogu. Projekt se provodio na području grada Zagreba. U provedbu projekta uključena je jedna partnerska organizacija, udruga „SŮMSI“ te javne ustanove u lokalnoj zajednici – osnovne škole i centri za socijalnu skrb. Riječ je o suradničkim školama u istočnom dijelu grada Zagreba, s kojima udruga Ambidekster klub te udruga „SŮMSI“ godinama surađuju: Osnovna škola Mate Lovraka, Osnovna škola Luka – Sesvete, Osnovna škola Marija Jurić Zagorka i Osnovna škola Sesvetska Sela. U projektu su neizravno sudjelovali i djelatnici Centara za socijalnu skrb na području istočnog Zagreba (ponajprije podružnica Dubrava i Sesvete), koji su svoje korisnike uključivali u projekt.

Ciljane skupine obuhvaćene projektom su odrasle osobe koje sudjeluju u odgojnom i obrazovnom procesu djeteta – prije svega roditelji (posebice očeve) te potom odgojno-obrazovni djelatnici (i to na dvije razine, kao osobe od kojih je velik broj i sam roditelj te kao osobe koje su značajne u odgoju i obrazovanju djeteta te samim tim imaju i redovitu komunikaciju sa roditeljima i neposredan utjecaj na njih). Pored roditelja, djece i odgojno-obrazovnih djelatnika, u projekt su uključeni i volonteri te djelatnici organizacija i javnih ustanova iz uključenih lokalnih zajednica.

1 Prvi cilj, povećati informiranost roditelja/staratelja, djece i šireg građanstva o jednakom značaju majčinske i očinske uloge za cjeloviti razvoj djeteta, **ostvario se putem nekoliko aktivnosti**. Ukupno je **32 učenika** (planirano je 20) 3. i 7. razreda osnovne škole sudjelovalo u dramskim radionicama (ukupno 10 radionica). Radionice su rezultirale snimljenim mini performansom te Forum teatrom, na temu obiteljskih odnosa. Sudionici su procijenili kako su nakon radionica spremniji/a drugima reći što misle i kako se osjećaju te glasno reći ako se s nekim ili nečim ne slažu. Također, uvelike se slažu da su im radionice pomogle osvijestiti važnosti očeva u obitelji te odnosa između djeteta i oca. Dakle, postignuti su ciljevi radionica.

Nadalje, **70 roditelja** (planirano je 50) dobilo je informacije o značaju i važnosti očinske uloge u odgoju i razvoju djeteta, od čega je njih 49 sudjelovalo na radionicama za roditelje (ukupno tri radionice) koje su se odvijale preko Zoom aplikacije, u trajanju od 1,5 sat. Preostali roditelji, njih 21, uključeni su u ovu aktivnost na način da im je podijeljena powerpoint prezentacija jer zbog organizacijskih razloga radionica s njima nije provedena. Roditelji smatraju da su dodatno osvijestili važnost dobre suradnje s nastavnicima te vlastitog aktivnog uključivanja u obrazovanje svojeg djeteta te procjenjuju kako su dobili i praktična znanja o tome kako se u većoj mjeri uključiti u odgojno – obrazovni proces djeteta. Nadalje, u provedbu aktivnosti na projektu uključeno je i šest volonterki (planirano je dvije), polaznice psihoterapijskih škola, koje su odradile ukupno **158 sati individualnog i obiteljskog savjetovanja** članova obitelji. Volonterke su bile mentorirane (individualno od ukupno 32 sata), uključene u superviziju te su im pružene grupne edukacije koje se odnose na procese u obitelji i obiteljsko funkcioniranje. (21 sat edukacije). Na kraju projekta, volonterke su procijenile kako im je sudjelovanje u projektnim aktivnostima bilo iznimno korisno te kako su stekli dodatna znanja i jednakom značenju majčinske i očinske uloge. Dakle, ova aktivnost nadmašila je planirane rezultate vezano za broj volonterskih sati i sati podrške volonterima. Uz sve navedeno, projekt je predstavljen javnosti putem 13 objava o projektu (planirano je 6) te predstavljanje na okruglom stolu.

2 Drugi cilj, Povećati razinu znanja i vještina očeva u kvalitetnijem ostvarenju roditeljske uloge, ostvaren je preko dvije aktivnosti. Jedna se odnosi na zajedničko druženje roditelja (očeva) i djece, odnosno tkz. „Kružne iskustvene radionice“, na kojima je sudjelovalo **23 roditelja** (planirano je 25) i **26 djece** (25 planirano). Na velikoj travnatoj površini roditelji i djeca su se okušali u hodanju po špagi, poligonskim aktivnostima koje uključuju kretanje i snalaženje u prostoru, pantomimi i kreativnoj igri „Što se nalazi u čarapi?“. Evaluacije ove aktivnosti ukazuju na veliki uspjeh. Naime i roditelji i djeca naveli su kako im je mnogo značilo što su mogli sudjelovati u zajedničkim aktivnostima, pri čemu su roditelji mahom naglašavali kako im je najbolji dio tog iskustva bio vidjeti njihovu djecu sretnu i veselu te su naveli kako ubuduće planiraju takve aktivnosti primjenjivati u druženju s djecom. Nadalje, ukupno je devet obitelji, odnosno osam obitelji i jedan otac, sudjelovalo u savjetovanju. Dakle, u savjetovanje je uključeno nešto više obitelji od planiranih 7. Održano je **ukupno 67 sata obiteljskog savjetovanja i 235 sati individualnog savjetovanja**. Postavljeno je ukupno **30 ciljeva**, odnosno prosječno, 3.33 cilja po obitelji. Prosječna razina problema je 2.86 (na skali od 1-3), odnosno problemi su bili vrlo intenzivni. Prosječna ostvarenost ostvarenja ciljeva bila je 2.63. Dakle, prema izvješćima savjetovateljica, postignute su velike promjene. Očevi su procijenili kako im je savjetovanje bilo korisno te da im je pomoglo da se još više uključe u odgoj djeteta, kao i da povećaju znanja i vještine uspostave kvalitetnijeg odnosa s članovima obitelji te da doprinesu boljem obiteljskom funkcioniranju.

3 Treći cilj, Informirati odgojno-obrazovne djelatnike o načinima unapređenja komunikacije s roditeljima te poticanja veće uključenosti očeva u odgoj i obrazovanje djeteta, **u potpunosti ostvaren.** Pri tome su neki indikatori i višestruko premašeni. Naime, umjesto planiranih 65 odgojno-obrazovnih djelatnika, u radionicama je sudjelovalo njih **161, odnosno gotovo 100 djelatnika više.** Predavanje nije održano uživo, već online putem zbog epidemioloških preporuka. Predavanja su trajala nešto manje od predviđenog (umjesto 2 sata po oko sat vremena). Rezultati evaluacijskih upitnika provedenih s nastavnicima i stručnim suradnicima ukazuju da su sudionici zadovoljni dobivenim sadržajima te da procjenjuju kako su stekli nova znanja i vještine za suradnju odnosno razgovor s roditeljima, odnosno da su radom na svojem mentalnom zdravlju i strategijama suočavanja, doprinijeli vlastitom radu s roditeljima učenika (i majki i očeva). Daljnja aktivnost koja je provedena sa svrhom ostvarenja 3. cilja jest edukacija djelatnika iz sustava socijalne skrbi na temu Suvremeni pristupi osnaživanja obitelji u sklopu koje su ponuđene neke metode i tehnike u suvremenom pristupu obiteljima. Na edukaciji je, umjesto predviđenih 10, sudjelovalo ukupno 12 sudionika, djelatnika CZSS Zagreb i stručnjaka iz lokalne zajednice te provoditelja projektnih aktivnosti).

Predavanje je podijeljeno u dvije cjeline. Prva se odnosila na razmatranje načina za poticanje uravnotežene obiteljske organizacije, u kojoj očevo imaju važnu ulogu, a druga na procjenu kapaciteta roditelja za promjenu i poticanje promjene. Rezultati oba dijela predavanja pokazuju na visoko zadovoljstvo sudionika predavanja, koji procjenjuju kako su im predavanja i vježbe pružila nova znanja o radu s roditeljima/obiteljima.

Slijedom svega navedenog, **moguće je utvrditi kako je opći cilj projekta Moj tata i ja, osnažiti očeve za veću uključenost u obiteljskom životu i aktivniju roditeljsku ulogu, u potpunosti ostvaren.**

Važno je istaknuti kako je u sklopu projekta Moj tata i ja obuhvaćena cijela lepeza potreba populacije: pružene su informacije o važnosti roditeljske, a posebno očinske uloge općoj populaciji putem medijskih objava i letaka, detaljnije informacije o važnosti roditelja u odgoju ali i obrazovanju djeteta, suradnji s nastavnicima i slično putem radionica/predavanja pružene su roditeljima djece osnovnoškolske dobi; roditelji i djeca osnovnoškolske dobi sudjelovali su u zajedničkim zabavnim aktivnostima kojima se podiže razina zajedništva i svijesti o važnosti provođenja, kvalitetnog slobodnog vremena, obitelji u riziku uključene su u individualno i obiteljsko savjetovanje. Provoditelji aktivnosti, zaposlenici Udruge, kao i volonteri te suradnici iz partnerskih organizacija dodatno su educirani o temi važnosti uravnotežene obiteljske organizacije, procjeni kapaciteta za promjenu članova obitelji, te poticanju veće uključenosti roditelja u obrazovni proces djeteta.

Velika važnost projekta jest što uvelike oslanja na sistemski pristup, odnosno suvremene postavke opće teorije sustava i teorije socijalne ekologije. Odnosno aktivnostima obuhvaća više (sve) članova obitelji, nastavnike, učenike, stručnjake, volontere. Rezultati projekta su impresivni jer su provedene gotovo sve aktivnosti s minimalnim izmjenama, do kojih je najčešće došlo zbog epidemioloških ograničenja. Svi sudionici projekta izražavaju zadovoljstvo načinom na koji je projekt proveden i procjenjuju povećanje znanja i vještina koje se, na generalnoj razini, odnose na važnost aktivnog roditeljstva, kako majki tako i očeva. Roditelji ne samo da su dobili znanja kako se aktivnije uključiti u život djeteta, već su razvili i određene vještine koje će im pomoći da to i ostvare.

S obzirom na ostvarene rezultate, moguće je zaključiti kako je projekt Moj tata i ja dobro osmišljen projekt, temeljen na teorijskim i znanstvenim spoznajama o učinkovitim intervencijama, proveden uvelike onako kako je i planiran te uspješan jer je ostvario sve svoje ciljeve.

Umreženi u krizi

Krajem 2022. priveden je kraju i projekt "Umreženi u krizi: Jačanje uloga OCD-a u pružanju podrške obiteljima u riziku od socijalne isključenosti" (UP.04.2.1.11.0167) financiran iz Europskog socijalnog fonda koji je trajao 12 mjeseci i nosila ga je organizacija EMA – Prostor emancipacije, s Ambidekster klubom i Udrugom IKS iz Petrinje kao partnerima. Projekt je bio usmjeren na jačanje kapaciteta samih partnerskih organizacija za podršku obiteljima, osobito ranjivim obiteljima u kriznim vremenima i situacijama.

Svaka udruga koja sudjeluje na projektu organizirala je istraživanje potreba obitelji i akciju podrške obiteljima na svom području. Udruga EMA djeluje u zapadnom dijelu grada Zagreba, a primarno se usmjerila na obitelji s maloljetnom djecom koje su pogođene krizom i pandemijom. EMA je odgovorila prvenstveno na problem podrške učenju kroz radionice „Bez stresa u školu“ za roditelje i školarce, u kojima je nastojala smanjiti pritisak na ocjene i gradivo koje obitelji dovodi do stresa i sukoba.

Ambidekster klub aktivno uključuje obitelji u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti na području istočnog dijela Grada Zagreba i Zagrebačke županije te su njihove akcije podrške skrojene prema potrebama tih obitelji, koje su dodatnom u riziku uslijed pandemije i potresa. Ambidekster je pružio podršku učenju učenicima. Organizirali su i druženja roditelja s ciljem povećanja roditeljskih kompetencija, s obzirom da roditeljsko sagorijevanje proizlazi i iz manjka kompetencija i samopouzdanja.

IKS Petrinja djeluje na području Petrinje i okolice, lokalne akcije podrške doprinijele su njihovim naporima usmjerenim na pomoć obiteljima pogođenih potresom. Udruga IKS je odgovorila na potrebu roditelja djece iz manjih sredina: roditelji iz Petrinje rekli su nam kako nema dovoljno sadržaja za djecu predškolske dobi. Organizirali su lutkarsku predstavu za djecu, uz mogućnost druženja i međusobnog povezivanja roditelja.

Roditelji su sudjelovali u kvalitativnom istraživanju potreba obitelji kroz proljeće i ljeto 2022. godine, te su progovorili o izazovima i teškoćama za vrijeme pandemije i potresa, i kako se sve još uvijek utječe na njihov život danas (publikacija dostupna na poveznici: <https://www.prostor-emancipacije.hr/mapiranje-potreba/>).

Kraj projekta obilježen je završnom tribinom na kojoj su predstavljeni rezultat i obrazovni materijali kreirani za roditelje, djecu i stručnjake u radu s djecom (<https://www.prostor-emancipacije.hr/>).

Publikacije su dio odgovora na potrebe obitelji u krizi koje su bile u fokusu projekta.

Materijali su kreirani na teme:

- Kako kreativno podučavati i učiti?
- Kako pričati s djecom o teškim temama (poput rata, nepravde, smrti)?
- Dobrobiti volontiranja za mentalno zdravlje

6. Rad s mladima i volontiranje

Projekt GO 4 ESI: GO do jednakopravnog, solidarnog i uključivog društva!

Projekt traje od 21.11.2021. do 21.05.2021. uključuje edukacije i treninge za mlade te dijalog mladih s donositeljima odluka o globalnom građanskom obrazovanju usmjerenom na jednakopravnost, uključivost i solidarnost. Usmjeren je na poticanju demokratskog sudjelovanja mladih u procesu donošenja odluka s naglaskom na aktivno sudjelovanje mladih u kreiranju obrazovnih politika.

U projekt su uključeni:

- mladi u dobi od 15 do 30 godina
- donositelji odluka iz upravnih tijela za obrazovanje i mlade iz Karlovca, Osijeka, Rijeke i Zagreba
- ravnatelji i nastavnici iz srednjih škola

U provedbi surađuju:

- Ambidekster klub – Zagreb
- DrONE- udruga za društveni razvoj i neformalno obrazovanje – Karlovac
- Udruga za ljudska prava i građansku participaciju PaRiter – Rijeka
- Nansen dijalog centar - Osijek

Organizacije koje provode projekt su članice GOOD inicijative za sustavno i kvalitetno uvođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u odgojno-obrazovne ustanove. Više o djelovanju inicijative možete saznati na web stranici: <http://goo.hr/good-inicijativa/>

Mlade s područja Zagreba i okolice, Slavonije, Karlovca i Primorja potaknulo se na promišljanje i dijalog o uključivijem i solidarnijem sustavu obrazovanja kroz strukturiranu podršku u vidu priprema, edukacija, mentorstva i procjena potreba. Na aktivnostima su uključeni mladi surađivali s onima koji rade s mladima i odgojno-obrazovnim radnicama i radnicima. Nakon razmjena, priprema i edukacije, mladi su proveli dijaloge s donositeljima odluka iz lokalne i područne samouprave te s odgojno-obrazovnim radnicama i radnicima radi kreiranja zajedničke komunikacije i preporuka za obrazovanje i škole koje doprinose jednakopravnosti, uključivosti i solidarnosti.

Dijalozi su provedeni o građanskom odgoju i obrazovanju, osobito o načinima kako obrazovni sustav poučava o ljudskim pravima, rodnoj ravnopravnosti i socijalnoj uključivosti i to u lokalnim zajednicama u kojima se projekt provodi, odnosno u gradovima Osijeku, Zagrebu, Karlovcu i Rijeci te njihovim okolicama.

Posebno bi preporučili obrazovne sadržaje članica GOOD inicijative:

- edukativni kalendar <http://goo.hr/kalendar/>
- obrazovne materijale i publikacije <http://goo.hr/materijali-i-publikacije-good-inicijative-za-skole/>

Projekt 2021-1-HR01-KA154-YOU-000020267 dio je programa Erasmus+, a financira ga Europska unija preko Agencije za mobilnost i programe Europske unije.

Tekst isključivo izražava stav autora i Ambidekster kluba. NA i Komisija nisu odgovorne za korištenje podataka koje ista sadrži.

Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+

Gradimo SPONE!

Ambidekster klub je 27. srpnja 2022. započeo s provedbom projekta SPONA – Solidarno u podršci mladima u riziku od siromaštva, socijalne isključenosti i nasilja te mladima u kriznim situacijama s partnerima Nansen dijalog centrom, Udruhom za promicanje informatike, kulture i suživota IKS, SOS Rijeka – centrom za nenasilje i ljudska prava, LORI i Udruhom za ljudska prava i građansku participaciju „PaRiter“. Svrha projekta koji će se provoditi 14 mjeseci je doprinijeti društvenom razvoju kroz unapređenje učinkovitog djelovanja civilnog društva u odgovoru na potrebe lokalne zajednice i to osobito u kriznim situacijama.

Ciljevi projekta su:

- Unaprijediti kapacitete partnerskih organizacija za odgovaranje na potrebe lokalne zajednice u području socijalnog uključivanja mladih iz skupina u riziku socijalne isključenosti.
- Osnažiti organizacije civilnog društva i aktivne građanke i građane za učinkovit odgovor na potrebe mladih u kriznim situacijama.
- Doprinijeti odgovoru na lokalne potrebe mladih iz ranjivih skupina i njihovom osnaživanju kroz građanske akcije u kojima su aktivni sami mladi za mlade.

Kroz projekt se 6 organizacija civilnog društva dodatno usavršava za rad s mladima u kriznim situacijama i to osobito za rad s mladima iz ranjivih skupina koje se nalaze u riziku od socijalne isključenosti kao što su mladi s problemima u ponašanju i teškoćama u učenju, mladi pripadnici nacionalnih manjina, osobito romske, LGBTIQ mladi, mladi s invaliditetom, mladi koji žive u geografski i infrastrukturno slabije povezanim područjima i drugim ranjivim skupinama.

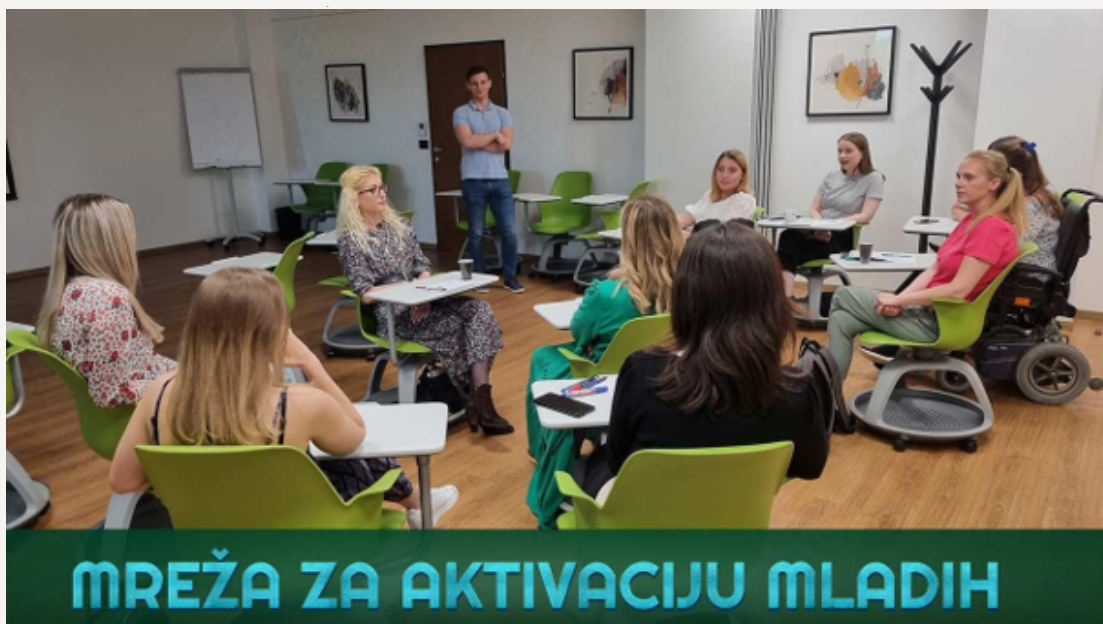
Kroz projekt će tijekom 2003. godine biti izrađeni **online i digitalnih priručnici za 3 obrazovna modula**, vezana uz **brigu o zdravlju, socijalnoj pravdi i socijalnoj uključenosti** te **rodnoj perspektivi nasilja, siromaštva i isključenosti** koje će sadržavati kvizove, igre, video materijale, simulacije i druge alate za učenje te podršku, ali i samopomoć ranjivim skupinama mladih, a mi ćemo se potruditi da budu zanimljive i motivirajuće da ih poželite koristiti jer smatramo da je jako važno učiti, ali na zabavan način.

Za projekt pod brojem UP.04.2.1.11.003 osigurano je 487.589,91 kunu od čega je iz Europskog socijalnog fonda osigurano 85%; a iz Državnog proračuna Republike Hrvatske 15% sredstava.

Završetak projekta Mreža za aktivaciju mladih

Početkom siječnja 2021. godine Ambidekster klub počinje aktivno doprinositi tematskoj „Mreži za aktivaciju mladih“. Projekt kodnog broja UP.04.2.1.06.0048 financira se iz Europskog socijalnog fonda u okviru Tematskih mreža za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada. Projekt se provodi dvije i pol godine, a njime se gradi mreža za podršku mladima u procesu aktivnog uključivanja u život zajednice na način da se povezuju različite organizacije koje djeluju za mlade i znanstvena zajednica. Projekt uključuje podršku djelovanju aktivističke grupe mladih, suradnju organizacija civilnog društva i umrežavanje, izradu smjernica za unapređenje javnih politika te analizu društvenog utjecaja te niz aktivnosti vezanih uz podršku i poticaj mladima na aktivaciju te podršku kvalitetnom radu s mladima.

Kroz tematsku mrežu stvorio se konzorcij organizacija i obrazovnih ustanova koje su razmijenile iskustva i principe u radu na aktivaciji mladih što će osigurati osiguranje kvalitete i standarda rada s mladima.

Kroz projekt su provedena znanstvena istraživanja o područjima važnim za aktivaciju mladih i rad s mladima, od kojih je Ambidekster klub posebno bio posvećen istraživanju problema mladih iz ranjivih skupina i problemu preranog prekida školovanja. Temeljem rezultata istraživanja, objavljen je rad u **Monografiji „Prema postpandemijskom obrazovanju: kako osnažiti sustav odgoja i obrazovanja?”**

Kroz projekt su organizirani obrazovni i javni događaji kao što su regionalne i nacionalne rasprave i konferencije. Mreža za aktivaciju mladih organizirala je niz regionalnih rasprava te je provela analize društvenog utjecaja. Na kraju provedbe projekta, udruga Zamisli i Ambidekster klub kao jedan od partnera, organizirali su i proveli nacionalnu konferenciju za mlade **“Mladi smo pa šta?”** 24. studenog 2022. godine na dvije lokacije u Samoboru (Centru za mlade Bunker) i Zagrebu pri čemu se okupilo preko 150 mladih. Naziv konferencije simbolično naglašava da godine nisu prepreka mladima za izražavanje svojih potreba i predlaganje rješenja. Program su sastavljali mladi lideri, uglavnom srednjoškolci i mladi studenti, čime se osigurava participativnost i bliskost konferencije mladima i njihovim potrebama kao što je nacionalna konferencija održana od četvrtka 25. studenog do subote 27. studenog u Centru za mlade ‘Bunker’ u Samoboru.

Nakon nacionalne konferencije, od 27. – 29. ožujka u okviru projekta održana je i konferencija u Bruxellesu u Europskom parlamentu i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru uživo i hibridno putem ZOOM-a. Cilj konferencije bio je predstaviti rezultate projekta od strane partnerskih organizacija i mladih lidera uz podršku Pravnog fakulteta u Splitu i Ekonomskog instituta u Rijeci kako bi zagovarali bolji položaj i politiku prema mladima.

Nositelj projekta je Udruga Zamisli, a Ambidekster klub sudjeluje kao partner u konzorciju s udrugama: SIRIUS - Centar za psihološko savjetovanje, edukaciju i istraživanje, Mreža udruga ZAGOR, Udrugom za podršku žrtvama i svjedocima, Udruga „Igra“ za pružanje rehabilitacijsko-edukacijske i psiho-socijalno-pedagoške pomoći, Udrugom IMPRESS, Hrvatskim debatnim društvom, Udrugom mladih "Mladi u Europskoj uniji", Kulturno umjetničkim društvom "Čiče" Novo Čiče, Atletskim klubom "Novljanska grupa atletičara" Novska, Udrugom za izvanškolne i izvanškolske aktivnosti CINAZ, Centrom za razvoj osobnih kompetencija i zaštitu ljudskih prava, Udrugom srednjoškolaca Hrvatske, Savezom SUMSI i Zajednicom ICM u Hrvatskoj. Partneri su i znanstveno-istraživačke ustanove: Ekonomski institut Zagreb i Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu.

Podrška socijalnom uključivanju kažnjivanih osoba te podrška zatvorskom i probacijskom sustavu RH u izvršavanju programa kazne zatvora

Trening za primjenu participativnih metoda i pristupa u stručnom radu probacijske službe RH

Ovaj jednogodišnji projekt provodio se od svibnja 2021. do svibnja 2022., uz financijsku podršku Ministarstva pravosuđa i uprave. Svrha je projekta povećanje kompetencija službenika probacije i njihovo osnaživanje za provedbu stručnih programa rada s korisnicima pravosudnog sustava, čime se pridonosi kvaliteti i učinkovitijem donošenju odluka vezanih uz počinitelje kaznenih djela.

Posebna vrijednost i kvaliteta ovog projekta temelji se na činjenici kako je osmišljen i kreiran temeljem rezultata evaluacije pilot-projekta koji se provodio tijekom 2019. i 2020. godine s probacijskim službenicima iz ureda Zagreb I, Zagreb II te Osijek. Tijekom provedbe navedenog pilot-projekta sami probacijski službenici koji su prošli edukacije, založili su se za održavanje edukacija o stresu, traumi, tugovanju i oporavku budući da se često sreću s ovom problematikom koja dodatno emocionalno iscrpljuje i predstavlja poseban izazov u radu. Stoga su edukacijski moduli u ovoj godini provedbe sastavljeni upravo u skladu s ključnim potrebama ciljane skupine te nastao kao rezultat dvogodišnje suradnje sa probacijskim službenicima, aktualan u vremenu novog vala pandemije COVID-19 virusa te niza razornih potresa koji svakako doprinose suočavanju s osjećajima bespomoćnosti, straha, tugovanja, stresa.

Edukacija o stresu, traumi, tugovanju i oporavku ima dvostruku dobrobit, kako za probacijske službenike, tako i za same počinitelje kaznenih djela. Učeci o stresnim i traumatskim događajima te o gubicima odnosno o psihičkim stanjima stresa, traume i o procesu tugovanja, probacijski službenici neposredno dobivaju znanja koja im mogu pomoći da se nose sa vlastitim stresnim i traumatskim trenucima, a pogotovo s obzirom na težinu posla koji obavljaju. S druge strane, probacijski službenici znanjima stečenima kroz edukaciju posredno na vrlo konkretan način pomažu u samim počiniteljima kaznenih djela u prevladavanju i/ili nošenju sa stresom, traumama i tugovanjem. Edukacija koju je osmislila i provela psihologinja i supervizorica **prof.dr.sc. Lidija Arambašić**, koncipirana je na način da se provodi kroz dva modula, od kojih svaki traje **3 dana**, a ukupno gledajući, Modulom I edukacije obuhvaćeno je ukupno **27 probacijskih službenika**, a Modulom II **njih 37 iz ukupno sedam probacijskih ureda diljem zemlje**. Modul I *“Podrška i pomoć nakon traumatskih događaja”* održan je za 3 grupe probacijskih službenika, a Modul II: *“Gubici i podrška u procesu tugovanja”* za ukupno 4 grupe probacijskih službenika.

Cilj edukacije **“Podrška i pomoć nakon traumatskih događaja” (Modul I)** bio je kroz predavanja i radionice poučiti polaznike o pojmovima „stres“, „kriza“ i „trauma“, o vrstama traumatskih događaja, reakcijama na njih te o njihovim kratkoročnim i dugoročnim posljedicama na funkcioniranje pojedinca i zajednice. Osim toga, edukacija je uključivala i upoznavanje s temeljnim načelima i načinima pružanja podrške traumatiziranim ljudima, posebno se osvrćući na pojedine (ranjive) skupine. Također, cilj ove edukacije bio je da polaznici prije svega i kod sebe nauče bolje opažati učinke posredne traumatizacije (kao posljedice rada s traumatiziranimima). Dodatni cilj radionica u okviru ove edukacije (tj. iskustvenog učenja) je međusobna razmjena iskustava u radu s traumatiziranim ljudima i uvježbavanje djelotvornih načina pružanja podrške nakon traumatskih događaja. Navedeni sadržaji obrađeni su kroz interaktivna predavanja, iskustvene radionice, samorefleksiju, rasprave među sudionicima, igranje uloga, studije slučaja, te brojne materijale i radne listove pripremljene od strane prof. dr. sc. Arambašić.

Po završetku trodnevne edukacije, sudionici su zamoljeni da ispune evaluacijski upitnik, a dodatnu je vrijednost pružilo ispunjavanje dnevnika opažanja kako bi se provjerili učinci edukacije u svakodnevnom radu i protekom vremena. Sudionici su procijenili edukaciju s visokim prosječnim ocjenama, a ukupna prosječna ocjena edukacije iznosi visokih 4.98. Sudionici su zadovoljni svim aspektima edukacije, od korisnosti sadržaja predavanja i radionica, novo usvojenog znanja, te pripremljenosti voditeljice, a svi bi polaznici preporučili svojim kolegama uključivanje u istu. Ono što posebno ističu je kvaliteta organizacije edukacije, kao i kvaliteta i stručnost voditeljice, te navode kako je edukacija nadmašila njihova očekivanja.

Ako uz to uzmemo u obzir i bilješke iz dnevnika opažanja može se zaključiti kako je ova edukacija nadmašila sva očekivanja polaznika, te doprinijela njihovom kako profesionalnom, tako i osobnom rastu i razvoju. Prosječna ocjena za edukaciju u cjelini, s odmakom i protekom vremena od završetka edukacije koja iznosi 5.00 predstavlja snažan pokazatelj zadovoljstva i potvrđuje ranije prikazane rezultate evaluacije provedene neposredno po završetku edukacije. Svaki pojedini polaznik „za sebe je uzeo“ ono što je njima bilo najkorisnije u trenutnom životnom razdoblju i okolnostima, ali i u profesionalnom okruženju i aktualnim slučajevima na kojima rade. Kao najznačajnije elemente navode prorađivanje vlastitih iskustava, dobivanje tehnika i konkretnih smjernica i primjera kako primijeniti naučeno te izravna mogućnost primjene naučenog u svakodnevnom osobnom i profesionalnom životu.

Mnogi polaznici navode kako su naučeno već i primijenili, neovisno je li riječ o primjeni u kontekstu profesionalnog rada ili osobnog života, a također navode kako su im pojedine teme edukacije pomogle da nauče i više o samima sebi, da preispitaju vlastite načine nošenja s traumatskim iskustvima, te da na taj način mogu i na samima sebi primijeniti naučeno.

Cilj edukacije **“Gubici i podrška u procesu tugovanja“ (Modul II)** bio je da se kroz interaktivne radionice pouči polaznike o gubicima, vrstama gubitaka i njihovoj „težini“, te reakcijama na gubitke. Kao sastavni dio edukacije predviđena je cijela jedna radionica koja se odnosila na reakcije na vlastite gubitke polaznika, čime se potaknulo polaznike na dodatnu samorefleksiju i uključivanje u proces. Osim o gubicima, tijekom edukacije polaznike se poučavalo i o različitim aspektima tugovanja, poput temeljnih značajki procesa tugovanja, fazama i zadacima te trajanju navedenog procesa, te o pružanju podrške i stručne pomoći osobama u procesu tugovanja. Kao dodatni „alat“ u pružanju pomoći i podrške djeci i mladima u procesu tugovanja, predstavljena je biblioterapija. Kao i kod gubitaka, i ovdje je velik naglasak stavljen na samorefleksiju, samouvid i prorađivanje vlastitih gubitaka polaznika. Uvidom u rezultate evaluacije može se zaključiti da su sudionici, kao i u prvom Modulu, vrlo zadovoljni svim aspektima edukacije, a ukupna prosječna ocjena ove edukacije koja iznosi visokih 4.96 dodatno govori u prilog zadovoljstvu.

Na pitanje o vlastitoj dobiti u okviru edukacije, polaznici u najvećoj mjeri navode da su im najkorisnije bile teme vezane uz biblioterapiju, tehnike crtanja, konkretni savjeti i primjeri iz prakse, pristup voditeljice i kreiranje ugodne i „sigurne“ atmosfere, te poticanje na samouvid i samorefleksiju tijekom uvježbavanja pojedinih tehnika. Kao i kod prethodno evaluiranog modula putem dnevnika zapažanja, i Modul II, postiže najvišu moguću prosječnu ocjenu, koja iznosi 5.00, a koja nedvojbeno ukazuje na visoko zadovoljstvo cjelokupnom edukacijom, s dodatnim protekom vremena od njezina završetka. Kao najznačajnije, ali i najzanimljivije elemente edukacije, navode učenje o brojnim tehnikama rada s različitim populacijama, kao i konkretni primjeri na koji način određenu tehniku primijeniti. Kao i kod prethodne edukacije, velik broj polaznika navodi izuzetno veliku osobnu dobit, a ne samo profesionalnu.

Stručna supervizija službenika zatvorskog sustava RH i službenika u probaciji

Ovaj jednogodišnji projekt financiran je od strane Ministarstva pravosuđa i uprave, te je započeo u svibnju 2021. i završio u svibnju 2022. **Glavni cilj projekta** „Stručna supervizija službenika zatvorskog sustava RH i službenika u probaciji“ bio je ojačati kapacitete stručnjaka zatvorskog sustava i probacije za provođenje pojedinačnog programa postupanja/izvršavanja kazne zatvora putem stručne razvojno-integrativne supervizije, te općenito, doprinijeti povećanju kvalitete rada i osiguravanju kvalitetnije usluge korisnicima – počiniteljima kaznenih djela/osuđenim osobama u 2 kaznionice, 3 zatvora, 5 probacijskih ureda te u jednoj zatvorskoj bolnici u 8 županija Republike Hrvatske.

Posebni ciljevi projekta su:

- 1 unapređenje profesionalnih kompetencija u timovima i kaznenim tijelima/probacijskim uredima
- 2 razvoj i unapređenje kvalitetne komunikacije među zaposlenicima
- 3 podrška u razjašnjavanju i analizi zadataka, funkcija i uloga
- 4 podrška u nošenju s poteškoćama i promjenama u radnom okruženju
- 5 podizanje kvalitete stručnog rada za krajnje korisnike – zatvorenike i osuđenike

S tim u skladu definirani su željeni individualni ishodi za stručnjake - supervizante: povećanje stručnih kompetencija, usvajanje novih vještina uz primjenu novih alata, povećanje učinkovitih intervencija u stručnom radu te povećanje zadovoljstva u stručnom radu i radnom okruženju.

Održani su orijentacijski susreti u zatvorima, kaznionicama i probacijskim uredima u trajanju od 2 sata, formirane su supervizijske grupe (10) koje su obuhvaćale ukupno **59 djelatnika** te se pristupilo provedbi integrativno-razvojne supervizije. Supervizije su se održavale u ukupno 6 gradova (Dubrovnik, Omiš, Zadar, Zagreb, Varaždin, Osijek). Svaka grupa imala je ukupno 8 supervizijskih susreta u trajanju od po 4 sata te po dva sata orijentacijskih susreta, te je ukupno bilo održano **340 supervizijskih sati**. Pritom je svaki supervizor održao uvodni grupni susret koji je imao za cilj predstavljanje svrhe supervizije, uspostavljanje supervizijskog dogovora o radu grupe te razmjenu očekivanja sudionika, te je svaki supervizor dalje dogovarao vrijeme i dinamiku susreta u skladu s mogućnostima grupe.

Podrška supervizorima organizirana je kroz provedbu metasupervizije u trajanju od 16 sati, što je realizirano kroz tri susreta. Metasupervizije je provodila prof.dr.sc. Marina Ajduković s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

U procesu evaluacije korištene su fokusne grupe, sačinjene od supervizanata (koji su bili okupljeni u dvije fokusne grupe, ukupno 14 sudionika) te od supervizora (koji su bili okupljeni u dvije fokusne grupe, ukupno 8 sudionika). Osnovne prednosti fokusnih grupa su što omogućavaju razvoj bogate grupne interakcije i mogu imati sinergijski učinak te dozvoljavaju intenzivnije zahvaćanje pojedinačnih iskustava i sagledavanje tih iskustava iz perspektive drugih članova grupe, dajući im pri tome neka nova obilježja pod vidom razvoja grupne dinamike. Grupe su trajale između 1,5 sat do 2 sata, a razgovor u fokusnim grupama bio je podijeljen na nekoliko cjelina koje su se razlikovale obzirom na to je li grupa bila namijenjena supervizorima ili supervizantima.

U evaluaciji je sudjelovalo **14 supervizanata** koji su bili podijeljeni u dvije fokusne grupe koje su se sastojale od viših stručnih savjetnika zaposlenih u zatvorima, kaznionicama, probacijskim uredima te zatvorskoj bolnici, a po zanimanju su bili: socijalni radnici, socijalni pedagozi, pravnici, kriminalisti, sociolog i stručna specijalistica upravnog prava. S obzirom na rezultate dobivene putem evaluacijskog upitnika, možemo zaključiti da su svi aspekti supervizije u prosjeku ocijenjeni visokim ocjenama, odličnim i vrlo dobrim. Sudionici su iskazali najveće **zadovoljstvo: atmosferom koja je vladala na superviziji (4,84)**, a također su i **visoko ocijenjeni i osjećaj sigurnosti da se u superviziji govori o temama koje su im važne (4,68) te iskoristivost vremena, odnosno, način na koji je supervizor koristio predviđeno vrijeme za superviziju (također ocjenom 4,68)**. Visoko je **ocijenjeno i zadovoljstvo podrškom koju su supervizanti dobili na superviziji (4,52)**. Od onoga što se supervizantima najviše svidjelo na superviziji ističe se povjerenje, sigurnost i ugodna atmosfera, mogućnost reduciranja profesionalnog stresa i briga za vlastito mentalno zdravlje, rad na promjeni neučinkovitih obrazaca postupanja i komunikacije, osvješćavanje profesionalne uloge i odgovornosti kao i pozitivni doživljaj uloge supervizora i njihovih kompetencija te razmjena iskustava. Od značajnih tema obrađenih na superviziji ističu se: načini nošenja sa situacijama iz profesionalne svakodnevnice, bilo da je riječ o korisnicima, kolegama ili nadređenima, teme vezane uz podjelu odgovornosti, postupke u radu s korisnicima, teme vezane uz specifične skupine korisnika, kao što su nedobrovoljni korisnici, manipulativni korisnici, zastupanje u smislu očitovanja vlastitih stavova i postavljanje granica te nošenje s profesionalnim stresom i jačanje vlastitih snaga i kompetencija. Također, sudionici su prepoznali važnost prilike za razmjenu iskustava s kolegama te su prepoznavali i sličnost problema koji ih opterećuju.

U fokusnim grupama supervizora, sudjelovalo je 9 supervizorica koje su bile podijeljene u dvije fokusne grupe. Kao značajne teme i pitanja koja su prorađivana na superviziji, supervizorice navode teme vezane uz nove, nepoznate situacije s kojima se sudionici do sada nisu susretali, kao što je bila smrt klijenta te njihove uloge i odgovornosti u tom kontekstu, kao i nedoumice vezane uz sadržaj profesionalnih uloga. Navode kako je u početku bilo više organizacijskih tema (hijerarhija, kadroviranje nadređenih, pritužbe na sustav) dok su se kasnije počele pojavljivati pitanja vezana uz pojašnjavanje profesionalnih uloga, a jedna od tema bili su i uvjeti rada naročito u kriznim razdobljima kao što je vrijeme potresa. Vidljivo je kako je djelatnicima ključna tema bila potreba za podrškom, koja je, iz razumljivih razloga tijekom krize izazvane pandemijom i potresima bila pojačana, obzirom da su i sami djelatnici izloženi istim rizicima kao i korisnici te su u povećanom riziku od psihosocijalnih poteškoća i sagorijevanja na poslu. Također, supervizorice su se izjasnile da im je metasupervizija bila značajan vid podrške u vođenju supervizije, jer su dobili uvid u sustav i njegove specifičnosti, a udruga Ambidekster također je prepoznata kao izvor podrške u smislu da su im se mogli obratiti ukoliko se pojavila poteškoća.

Ako uzmemo sve u obzir, možemo reći da su značajne teme i pitanja koja su se obrađivala na superviziji a koja su sudionici istaknuli u skladu s ciljevima projekta one koje se odnose na podršku u nošenju s poteškoćama i promjenama u radnom okruženju, unapređenju kvalitetnije komunikacije među zaposlenicima, razjašnjavanju i analizi zadataka, funkcija i uloga. Učinke supervizije na podizanje kvalitete stručnog rada za krajnje korisnike u ovom slučaju možemo samo pretpostaviti, jer na pitanje o učincima supervizije na krajnje korisnike dobivamo odgovor posredno, unapređujući profesionalne kompetencije pojedinaca i timova, pružajući im profesionalnu podršku te jačajući njihove kapacitete za nošenje s neizvjesnošću i profesionalnim stresom koji su u razdobljima krize (kao u protekle dvije godine) pojačani. Pri tome je veoma važna i motivacijska komponenta supervizije koja je jasno istaknuta kroz ocjene i odgovore sudionika o podržavajućoj atmosferi i sigurnosti. Pokazalo se da su tijekom kriznih razdoblja stručnjaci u povećanom riziku od psihosocijalnih poteškoća i sagorijevanja na poslu, te im je, osim edukacije i odgovarajućih zaštitnih mjera na poslu potrebna i supervizija jer ona predstavlja sigurno mjesto na kojem stručnjaci mogu iznijeti vlastite poteškoće i dobiti pomoć i podršku kada za tim osjećaju potrebu. O tome su se sudionici jasno očitovali u procesu evaluacije te je i aspekt podrške ocijenjen najvišom ocjenom u evaluacijskom upitniku, a istaknut je i u fokusnim grupama. Naime, tijekom krize, stručnjaci su izloženi istim stresorima kao i njihovi korisnici, uvjeti rada su drugačiji, a mnoge usluge koje su inače dostupne postaju teško dostupne ili uskraćene, kako korisnicima tako i stručnjacima. Stoga se pokazalo važnim učiniti superviziju dostupnu stručnjacima kako bi, jačajući vlastite kapacitete mogli učinkovitije odgovoriti na potrebe korisnika.

7. Financijsko izvješće Ambidekster klub 2022.

Bilanca

BIL-NPF	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca
IMOVINA (AOP 002+074)	001	1,021,203	1,079,637
OBVEZE I VLASTITI IZVORI (AOP 146+195)	145	1,021,203	1,079,637
PR-RAS-NPF	AOP	Ostvareno u istom razdoblju prethodne godine	Ostvareno u izvještajnom razdoblju
PRIHODI (AOP 002+005+008+011+024+040+ 049)	001	1,476,105	1,747,506
UKUPNI RASHODI (AOP 054- 146 ili 054+147)	148	1,496,742	1,799,494
Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 149+151-150-152-153)	154	0	0
Manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 150+152-149-151+153)	155	151,908	203,896
G-PR-IZ-NPF	AOP	Ostvareno u prethodnoj poslovnoj godini	Ostvareno u tekućoj poslovnoj godini

Izvešće o prihodima i rashodima

Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno u izvještajnom razdoblju	Indeks(5/4)
1	2	3	4	5	6
PRIHODI					
3	PRIHODI (AOP 002+005+008+011+024+040+049)	001	1,476,105	1,747,506	118.4
31	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga (AOP 003+004)	002	0	21,375	-
3111	Prihodi od prodaje roba	003			-
3112	Prihodi od pružanja usluga	004		21,375	-
32	Prihodi od članarina i članskih doprinosa (AOP 006+007)	005	300	700	233.3
3211	Članarine	006	300	700	233.3
34	Prihodi od imovine (AOP 012+021)	011	57	13	22.8
341	Prihodi od financijske imovine (AOP 013 do 020)	012	57	13	22.8
3411	Prihodi od kamata za dane zajmove	013			-

3412	Prihodi od kamata po vrijednosnim papirima	014			-
3413	Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju	015			-
3414	Prihodi od zateznih kamata	016	57	13	22.8
3415	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	017			-
3416	Prihodi od dividendi	018			-
3417	Prihodi od dobiti trgovačkih društava, banaka i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima	019			-
3418	Ostali prihodi od financijske imovine	020			-
342	Prihodi od nefinancijske imovine (AOP 022+023)	021	0	0	-
3421	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	022			-
3422	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	023			-

35	Prihodi od donacija (AOP 025+030+033+036+037)	024	1,466,988	1,719,565	117.2
351	Prihodi od donacija iz proračuna (AOP 026 do 029)	025	1,196,162	1,444,920	120.8
3511	Prihodi od donacija iz državnog proračuna	026	978,651	1,081,271	110.5
3512	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	027	217,511	45,641	21.0
3513	Prihodi od donacija iz državnog proračuna za EU projekte	028		259,255	-
3514	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za EU projekte	029		58,753	-
352	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (AOP 031+032)	030	0	0	-
3521	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	031			-
3522	Prihodi od institucija i tijela EU	032			-

353	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba (AOP 034+035)	033	269,470	269,193	99.9
3531	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	034	269,470	269,193	99.9
3532	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba za EU projekte	035			-
354	Prihodi od građana i kućanstava	036	1,356	5,452	402.1
355	Ostali prihodi od donacija (AOP 038+039)	037	0	0	-
3551	Ostali prihodi od donacija	038			-
3552	Ostali prihodi od donacija za EU projekte	039			-
36	Ostali prihodi (AOP 041+044+045)	040	8,760	5,853	66.8
361	Prihodi od naknade štete i refundacija (AOP 042+043)	041	8,760	5,853	66.8

3611	Prihodi od naknade šteta	042			-
3612	Prihod od refundacija	043	8,760	5,853	66.8
362	Prihodi od prodaje dugotrajne imovine	044			-
363	Ostali nespomenuti prihodi (AOP 046 do 048)	045	0	0	-
3631	Otpis obveza	046			-
3632	Naplaćena otpisana potraživanja	047			-
3633	Ostali nespomenuti prihodi	048			-
37	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija (AOP 050 do 053)	049	0	0	-
3711	Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	050			-
3712	Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	051			-
3713	Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	052			-

3714	Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	053			-
------	--	-----	--	--	---

RASHODI

4	RASHODI (AOP 055+067+108+109+120+128+139)	054	1,496,742	1,799,494	120.2
41	Rashodi za radnike (AOP 056+061+062)	055	857,125	1,115,614	130.2
411	Plaće (AOP 057 do 060)	056	525,727	666,643	126.8
4111	Plaće za redovan rad	057	525,727	666,643	126.8
412	Ostali rashodi za radnike	061	20,956	48,824	233.0
413	Doprinosi na plaće (AOP 063 do 066)	062	310,442	400,147	128.9
4131	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	063	100,160	116,645	116.5
4132	Doprinosi za zapošljavanje	064			-
4133	Doprinosi za mirovinsko osiguranje koje plaća poslodavac	065	210,282	283,502	134.8
4134	Posebni doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	066			-

42	Materijalni rashodi (AOP 068+072+077+082+087+097+102)	067	620,462	670,036	108.0
421	Naknade troškova radnicima (AOP 069 do 071)	068	72,774	86,420	118.8
4211	Službena putovanja	069	46,145	41,135	89.1
4212	Naknade za prijevoz	070	26,629	45,285	170.1
422	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično (AOP 073 do 076)	072	0	0	-
4221	Naknade za obavljanje aktivnosti	073			-
4222	Naknade troškova službenih putovanja	074			-
4223	Naknade ostalih troškova	075			-
4224	Ostale naknade	076			-
4234	Ostale naknade	081			-
424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (AOP 083 do 086)	082	19,905	47,640	239.3

4241	Naknade za obavljanje aktivnosti	083	19,905	47,640	239.3
4242	Naknade troškova službenih putovanja	084			-
4243	Naknade ostalih troškova	085			-
4244	Ostale naknade	086			-
425	Rashodi za usluge (AOP 088 do 096)	087	459,540	431,174	93.8
4251	Usluge telefona, pošte i prijevoza	088	13,946	12,339	88.5
4252	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	089	8,750		0.0
4253	Usluge promidžbe i informiranja	090			-
4254	Komunalne usluge	091	5,471	15,528	283.8
4255	Zakupnine i najamnine	092	39,744	15,700	39.5
4256	Zdravstvene i veterinarske usluge	093		4,395	-
4257	Intelektualne i osobne usluge	094	369,688	370,137	100.1
4258	Računalne usluge	095	21,941	13,075	59.6
4259	Ostale usluge	096			-

426	Rashodi za materijal i energiju (AOP 098 do 101)	097	68,043	104,002	152.8
4261	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	098	48,303	50,714	105.0
4262	Materijal i sirovine	099			-
4263	Energija	100	10,011	23,022	230.0
4264	Sitan inventar i auto gume	101	9,729	30,266	311.1
429	Ostali nespomenuti materijalni rashodi (AOP 103 do 107)	102	200	800	400.0
4291	Premije osiguranja	103			-
4292	Reprezentacija	104			-
4293	Članarine	105	200	800	400.0
4294	Kotizacije	106			-
4295	Ostali nespomenuti materijalni rashodi	107			-
43	Rashodi amortizacije	108	4,624	9,890	213.9
44	Financijski rashodi (AOP 110+111+115)	109	3,647	3,954	108.4

441	Kamate za izdane vrijednosne papire	110			-
442	Kamate za primljene kredite i zajmove (AOP 112 do 114)	111	0	0	-
4421	Kamate za primljene kredite banaka i ostalih kreditora	112			-
4422	Kamate za primljene robne i ostale zajmove	113			-
4423	Kamate za odobrene, a nerealizirane kredite i zajmove	114			-
443	Ostali financijski rashodi (AOP 116 do 119)	115	3,647	3,954	108.4
4431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	116	3,445	3,953	114.7
4432	Negativne tečajne razlike i valutna klauzula	117	4	1	25.0
4433	Zatezne kamate	118	16		0.0
4434	Ostali nespomenuti financijski rashodi	119	182		0.0
45	Donacije (AOP 121+125)	120	0	0	-

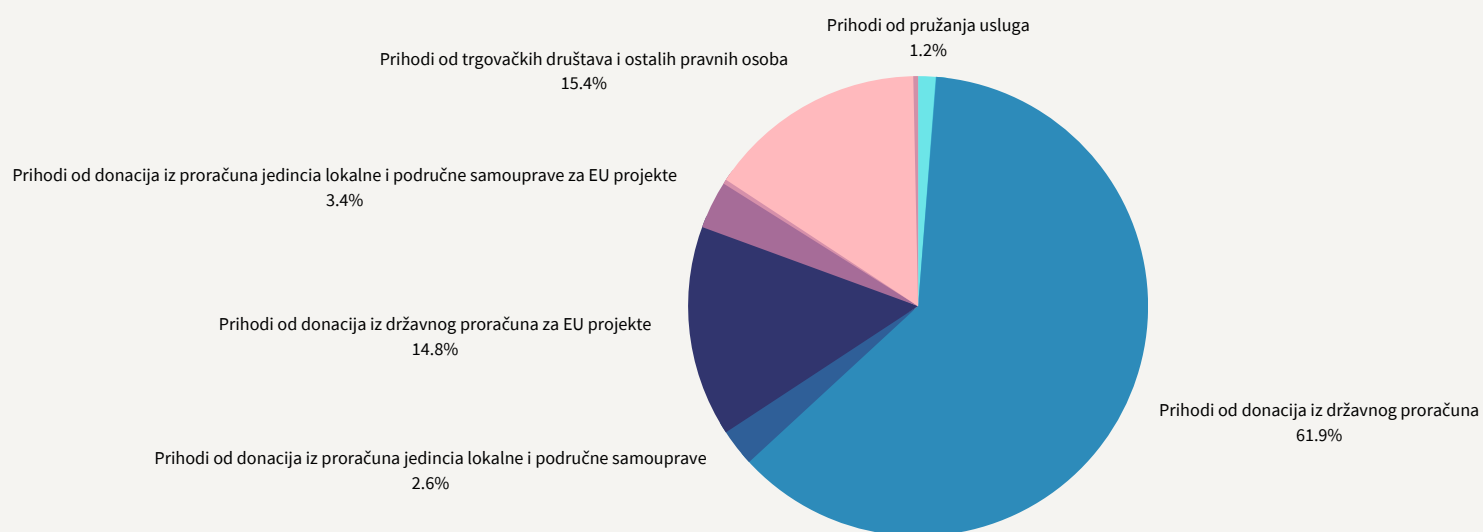
451	Tekuće donacije (AOP 122 do 124)	121	0	0	-
4511	Tekuće donacije	122			-
4512	Stipendije	123			-
4513	Tekuće donacije iz EU sredstava	124			-
452	Kapitalne donacije (AOP 126+127)	125	0	0	-
4521	Kapitalne donacije	126			-
4522	Kapitalne donacije iz EU sredstava	127			-
46	Ostali rashodi (AOP 129+134)	128	10,884	0	0.0
461	Kazne, penali i naknade štete (AOP 130 do 133)	129	0	0	-
4611	Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama	130			-
4612	Penali, ležarine i drugo	131			-
4613	Naknade šteta radnicima	132			-
4614	Ugovorene kazne i ostale naknade šteta	133			-

462	Ostali nespomenuti rashodi (AOP 135 do 138)	134	10,884	0	0.0
4621	Neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine	135			-
4622	Otpisana potraživanja	136	759		0.0
4623	Rashodi za ostala porezna davanja	137			-
4624	Ostali nespomenuti rashodi	138	10,125		0.0
47	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija (AOP 140 do 143)	139	0	0	-
4711	Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	140			-
4712	Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	141			-
4713	Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	142			-

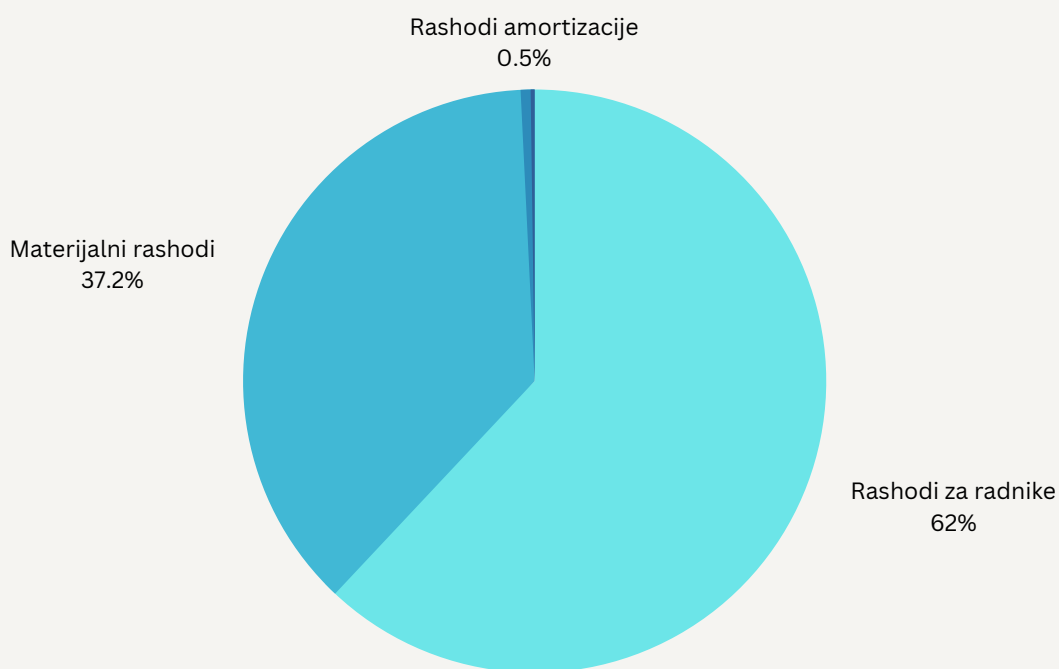
4714	Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte	143			-
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na početku razdoblja	144			-
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na kraju razdoblja	145			-
	Povećanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 145-144)	146	0	0	-
	Smanjenje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (AOP 144-145)	147	0	0	-
	UKUPNI RASHODI (AOP 054-146 ili 054+147)	148	1,496,742	1,799,494	120.2
	VIŠAK PRIHODA (AOP 001-148)	149	0	0	-
	MANJAK PRIHODA (AOP 148-001)	150	20,637	51,988	251.9
5221	Višak prihoda – preneseni	151			-
5222	Manjak prihoda – preneseni	152	131,271	151,908	115.7

	Obveze poreza na dobit po obračunu	153			-
	Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 149+151-150-152-153)	154	0	0	-
	Manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 150+152-149-151+153)	155	151,908	203,896	134.2

Grafički prikaz prihoda i rashoda

Graf 1. Prikaz prihoda

Graf 2. Prikaz rashoda